

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

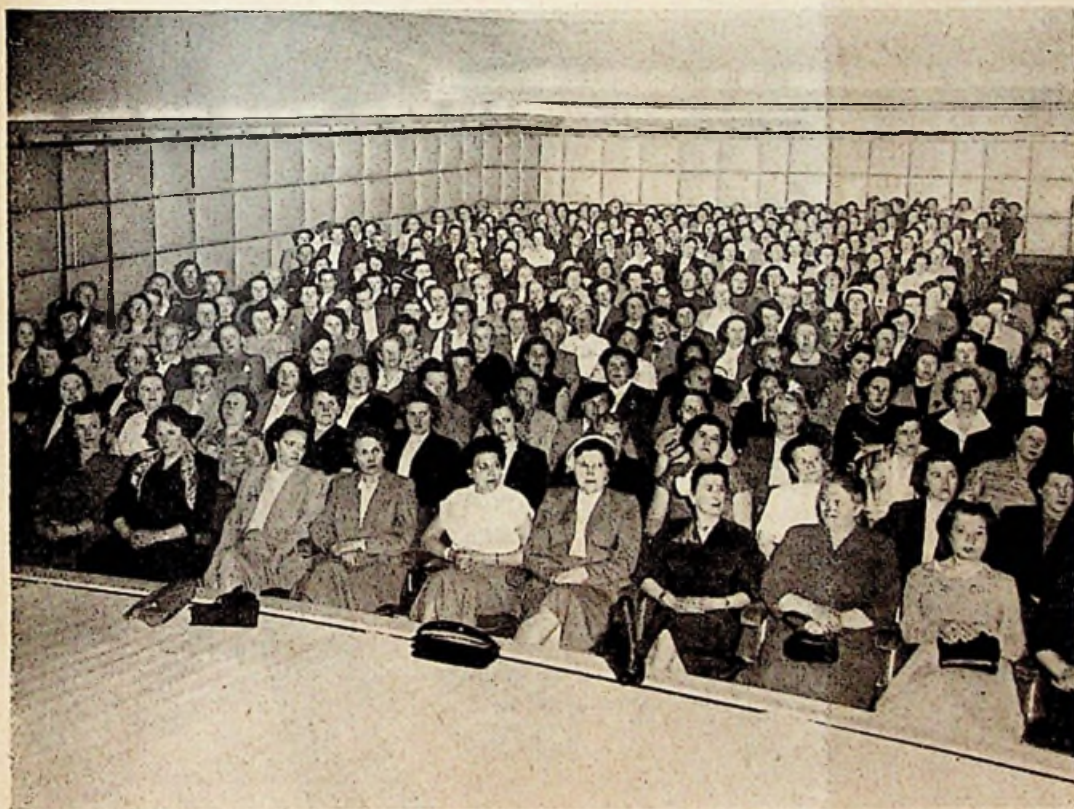
VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electriche verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handeijaren in radiotoestellen en -onderdelen

30 MEI 1953

8e JAARGANG Nr.

198

500 DAMES

bespreken vakbelangen

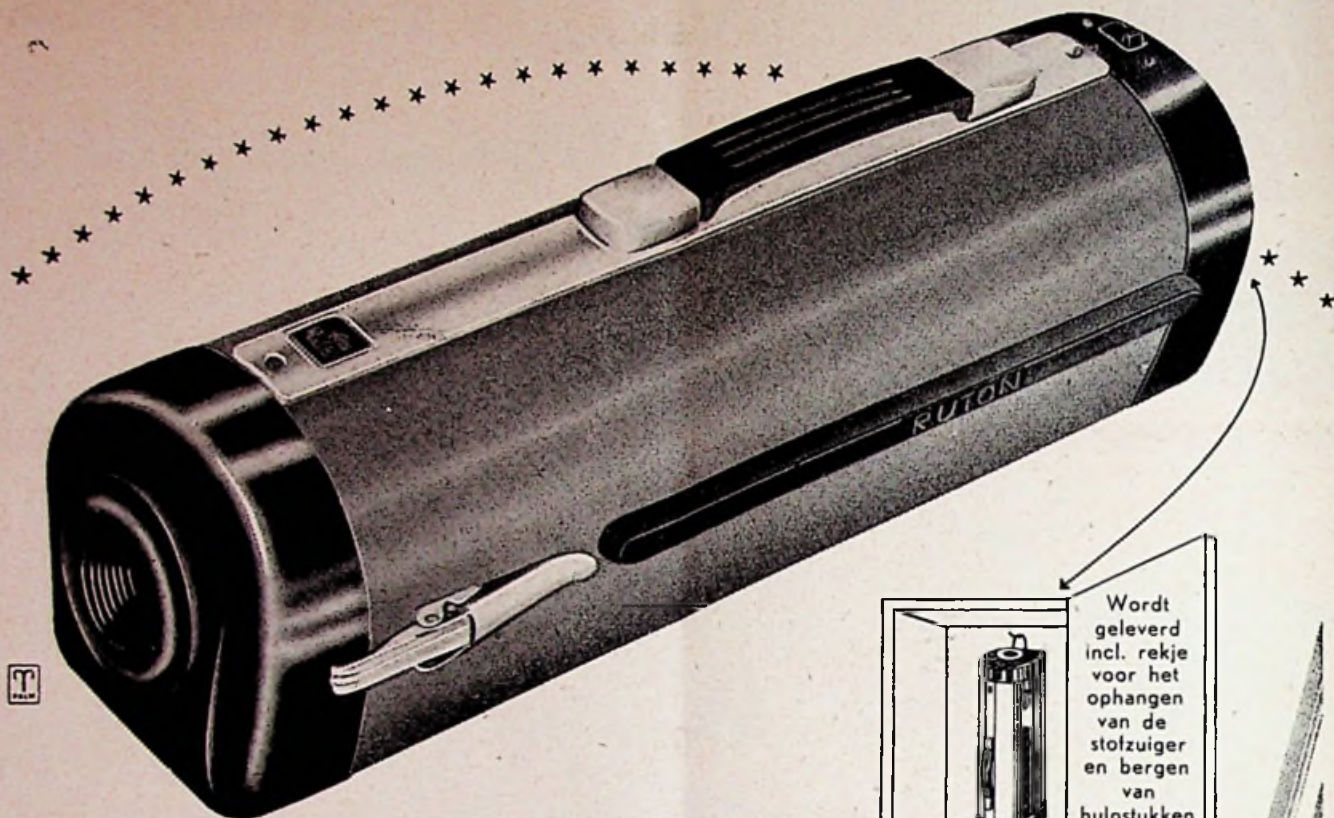

Niet slechts wij mannen stellen belang in ons vak en alles wat er mee samenhangt. Gelukkig hebben onze vrouwen hiervoor evenveel interesse. Als er gelegenheid is, uiten ze deze belangstelling ook afdoende, door een massale opkomst naar een vrouwen-electriciteitsdag. Daar werden veel wijze woorden gesproken -hoe zou het ook anders kunnen!

Een verslag van deze vrouwen-dag vindt u op blz. 209.

VERDER IN DIT NUMMER:

Natuurlijk het tweede deel van onze prijsvraag (blz. 213); een beschouwing over infrarode verwarming (blz. 207); over ferrometalen en hun bewerking; (blz. 210); over de kosten van electricch koken (blz. 211); over de terugbetaling van weeldebelasting (blz. 215); nieuwe producten (blz. 219); nieuwe boeken (blz. 221) en veel belangrijke mededelingen.

Wordt
geleverd
incl. rekje
voor het
ophangen
van de
stofzuiger
en bergen
van
hulpstukken
in een kast.

Ruton 20 slaat alle records ook in UW verkoop!

Handig formaat:
„Broodtrommel“-model;
geen uitstekende sleden.

Rubber stootkanten tegen
beschadiging meubilair.

Glijdt gemakkelijk
over alle soorten tapijten.
Ook over drempels.

Door de praktische vorm
ook bijzonder geschikt
voor kleinere woningen.

Geheel nieuwe motor-
constructie. Uit genomen
proeven blijkt dat de motor
een buitengewoon lange
levensduur heeft.
Draaibare hulpstukken.

De RUTON 20 heeft niet
alleen een enorme zuig-
kracht, maar ook 'n buiten-
gewoon grote trekkracht!
Uw klanten zien de voor-
delen en Uw verkoop is
gesloten voor U 't weet!

Ruton 20
met 8 hulpstukken
f. 135.-

Ruton 22
met 10 hulpstukken
f. 155.-

Ruton financiert Uw huurkoop!

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136 400 — Bankrekening Twentsche Bank

INFRA-RODE VERWARMING VAN GEBOUWEN EN RUIMTEN

Frans voorbeeld opent vele perspectieven

In een Frans dagblad verscheen onlangs een artikel over het dorpje Thoissey; getroffen door de originaliteit en de voortvarendheid in de persoon van zijn burgemeester, „le maire Louis Marchand”, voldoe ik gaarne aan het verzoek van de redactie om hiervoor de aandacht van onze lezers te vragen.

Thoissey met zijn 1 200 inwoners, een 60 km ten noorden van Lyon gelegen, blijkt in Frankrijk aan de spits te staan in zijn toepassing van moderne verwarming; hier is voor het eerst in het land de infrarode verwarming voor openbare gebouwen in gebruik genomen. Hoe die burgemeester er toe kwam, juist zijn ogen te richten op deze, nog betrekkelijk nieuwe wijze van verwarming?

Laten wij hem zelf een ogenblik aan het woord!

„Wij zijn de eersten in Frankrijk. En hoe ik op het idee kwam? Heel onverwacht. Sinds lang al heb ik met de gedachte rondgelopen om de markthal van ons dorp Thoissey weer, zoals het vroeger was, tot de belangrijkste van de streek te maken. Tot het mij ineens duidelijk werd: Als ik die hal eens zou kunnen verwarmen.

In de kerk

Kachels heb ik laten plaatsen, maar deze verslonden kolen; elke Vrijdag 150 kilo. Veel rook en weinig warmte. Ik spreek er over met de pastoor; deze vertelt mij dezelfde moeilijkheid te hebben met de verwarming van zijn kerk. Het stoken kost handenvol geld en het resultaat is, dat de temperatuur er hoogstens 2 graden stijgt.

En dan komt ineens het toeval! Ik moet eens voor ambtelijke zaken naar Parijs en ontmoet daar een oude kennis, die ik in jaren niet gezien had; een ingenieur, juist teruggekeerd van een lang buitenlands verblijf. Er wordt ook over mijn probleem gesproken en ik hoor voor het

eerst dat men in Duitsland, Zwitserland, Engeland en de Verenigde Staten van Noord-Amerika reeds begonnen is met verwarming door middel van infrarode stralen, dat men zelfs deze al toepast in de open lucht.

Ik heb niet lang gewacht; de nieuwe verwarming is aangebracht en ik ben er tevreden over. Twee jaar geleden nog, bezochten in December gemiddeld 180 mensen op Vrijdag de markt,

in 1952 was dit aantal in dezelfde maand tot 350 gestegen. En zij komen van overal in de omtrek; de zaken in Thoissey varen er wel bij.”

Lezer, het klinkt alles zo simpel, maar deze burgemeester heeft de stoot gegeven tot de infrarode verwarming van gebouwen in zijn land. Nu worden in Thoissey ook reeds het raadhuis en de kerk op deze wijze verwarmd.

Trillingen

Wat is eigenlijk „infrarode verwarming”? Het proces dat hierbij plaats vindt, is geheel verschillend van de ons bekende methoden van ruimten te verwarmen.

Zowel bij kolen- of oliestookinrichtingen, als bij gas- of warmwaterradiatoren en elektrische kachels, wordt de lucht in de te verwarmen ruimte gebruikt als middel om de warmte tot ons te laten komen. Dit kan gebeuren met stilstaande of, zoals bij de hetelucht-verwarming, door lucht welke in beweging is. Waar het hierbij op aankomt, is dus de noodzaak eerst de lucht zodanig in temperatuur te doen stijgen, dat wij van die ons omringende lucht de warmte kunnen opnemen!

Geheel anders werkt de verwarming met behulp van infrarode stralen. Deze bijzondere stralen verschillen in wezen maar zeer weinig van het licht. Dit laatste is niets anders als een trilling; de kleur van het licht wordt bepaald door het aantal trillingen per tijdseenheid. De verschillende kleuren tezamen vormen „wit” licht, en nu grenzen aan dit zichtbare licht twee energie-stralingen die ook trillingen zijn, maar niet met de ogen waarneembaar. Het zijn enerzijds de ultraviolette en anderzijds de infrarode stralen. De eerste soort is bekend om zijn geneeskrachtige en scheikundige werkingen; de infrarode noemt men ook wel: warmte-stralen.

Infrarood verwarming werd -voor kleine ruimtes als keukens e.d.- reeds in 1948 in Nederland toegepast.

KABELSCHOENEN

(MESSING-VERNICKELD)

VRAAGT ONZE MEER UITGEBREIDE FOLDER

OLVIS
 SMELTZEKERINGEN
 FABRIEK C.V.
 UTRECHT

Verhuur

schijnwerpers, ook kwik en natrium gloeilampen in div. armaturen T.L., wit en gekleurd toneelverlichting, ook regelbaar kabels en draad in div. lengten illuminatiemateriaal schakelmateriaal lichtfonteinen enz. enz.

Ook in grote hoeveelheden!

Vraagt prijscourant bij:

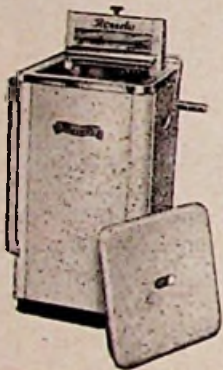
Jac. van der Veen
 Calandplein 3 - Den Haag - Tel. 180826*

Rondo

WASMACHINES

worden in de grootste verscheidenheid geleverd. Hebt U reeds de nieuwe Rondo catalogus? Op aanvraag wordt hij U gaarne toegezonden.

Fabrikant en Importeur:
GEBR. TIMMERMANS
 KESSEL - VENLO

HAZEMEYER HENGLO

Beschermde
 schakel-
 materiaal

Fabriek en
 Hoofdkantoor
 Hengelo

Telefoon
 2341

Kantoor A'dam: Amstel 144,
 Telefoon 35862 en 35962
 Kantoor R'dam: Kipstraat 16,
 Telefoon 29568

Kleine Electromotoren

Voor diverse doeleinden geschikt. Vermogen 30 Watt, zelfaanlopend. Leverbaar voor 20, 125 of 220 Volt. 2600 toeren per minuut. Rustige geuisloze gang. Bruto-prijs f 19,-. Vraagt prospectus!

Apparatenfabriek
„LUXOR”
 HAARLEM
 Korte Poellaan 23
 Telefoon K 2500-12305

Botsing tegen voorwerp

Het typische is echter dat deze stralen geen warmte als zodanig overbrengen. Met infrarode stralen brengt men geen warmte over, maar wekt men warmte op. Hoe moet men zich dat voorstellen?

De lucht doet dus bij deze „warmte"-overdracht geen dienst. Infrarode stralen doordringen de luchtlagen zonder meer en er vindt dus ook geen verwarming van die lucht plaats. Wanneer echter deze stralen een vlak treffen, bijv. een gedeelte van ons huidoppervlak, dan dringen zij een klein eindje hierin door, waarbij de stralingsenergie zich verandert in warmte.

Slechts bij botsing tegen een voorwerp ontstaat in dat voorwerp warmte en wel aan de buitenkant.

Bevinden wij ons in een bundel infrarode stralen, dan krijgen wij het gevoel warmer te worden en inderdaad ontwikkelt zich in onze huid infrarode warmte.

Het eigenaardige verschijnsel doet zich dus voor, dat bij deze wijze van verwarming de personen en voorwerpen in een vertrek warmtebronnen worden, die dus als het ware van binnen uit, zelf warmte opwekken, terwijl de omringende lucht koud blijft.

Het schijnt een tegenstrijdigheid, maar het is in werkelijkheid geen ongerijmdheid: bij een luchttemperatuur onder 0° C kunnen wij het warm hebben, als een bundel infrarode stralen ons treft.

Drie winstpunten

De infrarode verwarming heeft 3 winstpunten:

1. Het is niet meer nodig het vertrek zo goed mogelijk te isoleren en deuren dicht te houden;
2. De tijdsbesparing, want men behoeft niet te wachten, tot de ruimte en vooral de zich daarin bevindende lucht verwarmd is, voordat men er zich behagelijk gevoelt. Infrarode stralen, ons lichaam treffend, veroorzaken onmiddellijk warmte in onszelf;
3. Het gevolg is de energiebesparing, want het tijdrovende voorwarmen van de ruimte vervalt.

Hoe worden infrarode stralen opgewekt?

Dat kan op 2 manieren gebeuren.

A. Men kan gebruikmaken van een gas, zoals lichtgas of propaangas en een zogenaamde katalysator. Deze laatste heeft tot taak de ontbranding van het gas in te leiden en te bevorderen en bestaat uit een speciaal metaal, zodat de verbrandingstemperatuur van het gas en daarmee die van de katalysator op 800° C komt. Deze neemt zelf aan de verbranding geen deel, doch zendt de infrarode stralen uit.

B. Door toepassing van elektrische verhitting van een metalen buis tot 800° C. Deze methode betekent tot op heden wel de meest rationale wijze van infrarode stralen op te wekken. Binnen in de metalen buis ligt een, van de buis geïsoleerde weerstandsspiraal, die op de elektrische spanning aangesloten wordt. Door juiste dimensionering van de maten en de elektrische grootheden wordt de temperatuur van de buis op de vereiste waarde van 800° C gebracht, want deze temperatuur is karakteristiek voor de uitzending van de infrarode straling.

Reflector

De opgewekte stralen moeten gericht worden door een reflector, zodat daarmee bereikt wordt, dat de stralenbundel een bepaald vlak bestrijkt.

Wie of wat zich in deze bundel bevindt, wordt bestraald en ontwikkelt warmte. Onnodig eigenlijk te zeggen, dat de constructie der infrarood-stralers aangepast moet zijn aan het doel waarvoor zij moeten dienen.

In de industrie hebben deze stralers reeds lang ingang gevonden bij droogprocessen. Het is echter vanzelfsprekend dat daarbij het bestraalde object een heel andere temperatuur krijgt en ook hebben moet dan dit het geval kan zijn bij bestraling van personen.

Het kan hier niet de plaats zijn wetenschappelijk en technisch op de constructie en functie der infrarood stralers in te gaan.

Nog kortgeleden was ik in de gelegenheid in Duitsland een fabriek van elektrische infrarood-stralers te bezichtigen, waarbij mij tevens een overzicht werd gegeven van de toepassingsmogelijkheden.

In verband met het hierboven geschrevene doemt de vraag op, of ook in ons land in de toekomst de infrarode verwarming van gebouwen toegepast zal worden.

Het antwoord hierop zal afhangen van het initiatief dat in deze richting genomen zal worden; van de samenwerking die verschillende instanties en personen moeten tonen.

De technische ontwikkeling voltrekt zich in een zeer snel tempo; zij is gericht op een steeds efficiënter gebruik van de ons beschikbare energiebronnen. De daadkracht van de „maire" van Thoisy en de resultaten, die hij bereikte, mogen een stimulans zijn om ons te oriënteren ten opzichte van de verdere mogelijkheden van infrarode verwarming.

Ir. J.

Prijsverlaging

Bij gelegenheid van de verlaging der weeldebelasting heeft de C.V. v.h. Gebr. Peters al haar relaties direct attent gemaakt op de daaruit voortvloeiende prijsverlaging van Braun droogscheerapparaten. Deze prijsverlaging is zeker niet onbelangrijk - de omzet, ook in droogscheerders, kan er slechts van stijgen.

Tegelijk wordt de verschijning aangekondigd van een nieuwe aanwinst: Braun Shaver 300 de Luxe. In dit - nog niet direct volop te leveren - toestel zijn weer de nodige verbeteringen en verfijningen aangebracht, zodat het zijn weg wel zal vinden.

„We zouden de kroningsstoet kunnen zien zonder last te hebben van gedrang...!"

Electrotechnisch Forum

Dames congresseren over electrotechniek

Daar hebben wij in Utrecht de ontdekking van ons leven gedaan: de vrouwelijke helft (althans een goed deel ervan) van onze electrotechnische branche!

Op normale vergaderingen en vakbijeenkomsten is het bijna alles man wat acte de présence geeft; een enkele dame loopt er min of meer verloren tussen. Deze bijeenkomst toonde wel een geheel ander beeld - en het valt niet te ontkennen dat het fleuriger en aantrekkelijker was: met een tiental mannen liepen wij zo geheel verloren tussen niet minder dan vijfhonderd en veertig vrouwen!

Dit respectabele aantal in het Utrechtse Esplanade bijeengebracht te hebben was het werk van Electrocentrum, dat een vergadering voor vrouwen van aangeslotenen organiseerde. Nu reeds voor de tweede maal; vorig jaar werd voor het eerst zulk een vrouwendag georganiseerd. Het succes was zodanig dat tot een herhaling besloten werd.

Mogen we eerlijk erkennen dat we ietwat huiverig naar Utrecht togen en in het begin ons nog evenzeer wat onwennig voelden? Er waren weliswaar nog enkele andere mannen - die hadden zich echter op het podium teruggetrokken met slechts één vrouw in hun midden. Wij zaten als eenling ertussen in de zaal.

De huivering was echter vrij spoedig voorbij. Vooral door de wijze waarop deze groep dames reageerde op de „openhartige” rede van directeur H. V. Zimmermann, was volledig geruststellend. Dergelijke dames konden geen kenauw zijn!

Des heren Zimmermann's rede gaf blijk dat hij zijn publiek kende, maar tevens dat hij zijn vak kent en een goed hart toedraagt. Op geestige wijze bracht hij verslag uit van zijn bezoeken aan internationale beurzen te Parijs, Londen, Hannover en elders. Hoe electriciteit van enorme betekenis kan zijn bij de kunst van het huishouden toonde hij voorbeeldig aan, alsmede dat er voor handelaar en installateur in deze branche nog een lang niet geringe taak is weggelegd.

(De enige wanklank tijdens deze causerie - in de meest letterlijke zin van het woord - werd voortgebracht door de geluidsinstallatie; die

was beslist niet door Electrocentrum verzorgd!)

Een zeer aardig idee was het om daarna een „electrotechnisch forum” zitting te doen houden - men beleefde het wonderlijke feit dat ruim vijfhonderd vrouwen muistil waren terwijl vier mannen en een vrouw spraken! Deze ene vrouw was dan ook Mevrouw R. Lotgering Hillebrand en de mannen waren J. Blik, N. Daalderop, Ir. C. E. v. d. Stadt en R. F. van Heusden.

Een twaalfstal dames kreeg gelegenheid, vragen aan dit forum te stellen - en daar werd waarlijk op uiterst verstandige wijze gebruik van gemaakt. Er werd geïnformeerd naar de mening van het forum over apparatenverkoop, over de verhouding detaillist-installateur, over de afbetaling, over de kwestie welk het belangrijkste artikel was en al dergelijke meer.

Dat dit forum ook niet van verstand ontbloom was bleek uit de „spitse” en vooral juiste antwoorden: 't voornaamste artikel is niet dat wat fabrikant of handel het liefste kwijt willen maar dat wat de klant nodig heeft, mag als „levenswijshheid” tot een gevleugeld woord worden.

En het resultaat van heel dit forum-gesprek was wel de vaststelling dat de mannen zowel als de vrouwen in onze branche nog heel wat aan „inwendige zending” voor de boeg hebben, eer Nederland vol zit met electrotechnische artikelen.

Gelukkig voor veler gemoedsrust was na dit twaalfstal vragen het zwijgen verbroken; aan de koffietafel konden de dames haar schade volop inhalen.

Al moest daarna weer stilte betracht worden bij het optreden van Mevr. Pim Siegers, die op voortreffelijke wijze een zeer gevarieerd programma aan schetsen en vertellingen ten gehore bracht. De heer A. Verstraete onderbrak deze literaire middag met waarachtige mannenmoed. Zijn voordracht over en demonstratie van allerlei huishoudelijke apparaten trok echter evenzeer de aandacht.

Toen echter al deze dames weer tot ruim vijf uur muistil hadden gezeten, waarna de zaaldeuren open gezet werden om de dames van een thé complet te laten genieten, zijn wij weggevlucht; we hopen dat men ons dit niet al te kwalijk neemt...

? Vraag en Aanbod !

Per vak van 30 mm hoog bij 65 mm breed fl 5.—. Dubbel vak (60 mm hoog) fl 10.—. Voor administratie en expeditie van brieven onder nummer 40 cent extra, bewijnummer 20 cent. Men gelteve het bedrag in te sluiten of per postwissel of postgiro 136 400 van N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam, vooruit te betalen. Teksten, bestemd voor deze rubriek, alsmede het verschuldigd bedrag, moeten ZATERDAGMORGEN (voor de verschijningsdatum v/h blad) in ons bezit zijn.

Te koop aangeboden 25 jr best. zaak in elektrische artikelen, radio en stofzuigers annex Electrotechnisch installatiebureau op druk verkeerspunt buitenwijk Amsterdam. Woning aanwezig. Huur f 19,60 per week. Brieven onder nr. 1780.

Te koop gevraagd. 400 mtr laskabel, 50 mm doorsnede of 100 mtr gummikabel 35 mm doorsnede. Prijs met condities voor betaling te richten onder nr. 1781 bureau van dit blad.

Aangeb. C.Z. besteldriewieler met gesloten bak, jaar 1951 8500 km gelopen, prijs f 850,—. Afschaffing om gezondheidsredenen. Radio- en Televisie Techn, Bureau L. B. van Hulsen, Hoofdweg 1290-92. Tel. 205 (K 2546) Nieuw-Vennep.

Te koop (wegens sterfgeval)
PAND MET ZAAK
in Electro- en Radioartikelen
annex installatiebureau, op flink dorp in de Prov. Zuid-Holland. Direct te aanvaarden en woonruimte beschikbaar.
Inlichtingen: Adm. Kantoor P. A. Zegelaar. Middeldiepstraat 11, Sliedrecht, Tel 269.

TE KOOP GEVRAAGD

5 gebruikte éénphase kWh meters 5 à 7½ amp. 220 volt, 3 dito driepphase, 220-380 volt, 10 amp., 1 gebruikte wisselstroomdynamo, 220 volt ± 500 watt.

Omschrijving en prijsopgave aan:

A. H. ELIESEN, D 22, BAAK (Geld.)

Zitting van het Electrotechnisch Forum. Van links naar rechts de heer J. Blik, mevr. R. Lotgering Hillebrand, de heren R. F. v. Heusden, Ir. C. E. v. d. Stadt en N. Daalderop.

Een Nederlands kwaliteitsproduct!

CATER

ZAKLANTAARNS

BORST EN BREUNIS
BRINKLAAN 122 APELDOORN
TEL 5942
NA 16 UUR TEL 3815

H. H. Installateurs!

Voor betrouwbare

Neon-installaties

is Uw adres:

NenefaVLIETSTRAAT 13
DEN HAAG
TEL. 771737Alles wordt op eigen
ateliers vervaardigd.

Tekeningen op aanvraag.

Wel beter - Niet duurder

DE NIEUWE

HOOVER Wasmachine

3 kilo droge was per vulling

Prijs Fl. 485.—

VIA DE HANDEL

KUIPERIJ BAKKER

Dijk 12 - Alkmaar - Tel. 4268 K 2200

NIEAF UTRECHTSedert
1901
↓De Nederlandse fabriek
van elektrische meetinstrumenten

Presspaan	Leerpapier
Pertinax	Hardweefsel
Mica	Micaniet
Plastic Isolatiekous	Oliekous
Zwart Isolatieband	
Eboniet	Jaconetband
Fiber	Steatiet

Isolatiekralen

B. E. M. WientjesTechnische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-G. - Tel. 47990

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

Ferrometalen en hun Bewerking

door L. M. SCHARP

Nade bespreking van diverse werktuigen begint de heer Scharp nu met een behandeling van de metalen waarmee wij in de electrotechnische branche te maken hebben.

De metalen zijn te verdelen in twee groepen: Ferrometalen (die veel ijzer bevatten) en Nonferro-metalen (die weinig of geen ijzer bevatten). We beginnen met de Ferro-metalen en wat ermee gebeuren kan.

Hittebehandeling van koolstofstalen

Het wordt geacht bekend te zijn, dat staal als het wordt verhit verschillende structuurveranderingen ondergaat, hetgeen zijn eigenschappen beïnvloedt. Deze wisselingen hebben in omgekeerde volgorde plaats bij afkoelen als dit langzaam plaats vindt. Hieruit en uit het feit dat langdurige verhitting een andere uitwerking heeft op de structuur, volgt de belangrijkheid, de noodzakelijkheid en de waarde van hittebehandeling.

Opmerking

De hieronder beschreven methoden zijn alleen van toepassing op zuiver koolstofstaal, dus niet op gelegeerd staal.

Opletten met verhitting

Staal moet langzaam worden verhit. Voorwaarden bij het vuur of de oven gelijk met het vuur verhitten. Wanneer koud staal direct in een heet vuur wordt verhit, geeft dit aanleiding tot scheuren. Het moet in het vuur blijven tot het door en door is verhit; dit neemt tijd in beslag.

Normaal gloeien

Het doel van dit normaal gloeien is de materiaalspanningen op te heffen welke zijn ontstaan bij smeden, buigen enz. en het verkrijgen van een goede inwendige structuur. Dit wordt bereikt door verhitten tot kersrood en af te laten koelen in de vrije lucht.

Gloeien

Het doel is het verkrijgen van de zachtst mogelijke koude toestand. Verhit tot kersrode kleur en zo langzaam mogelijk afkoelen (gelijk met het vuur koud laten worden of in hete as te plaatsen).

Harden

Het doel is het verkrijgen van de maximum hardheid. Verhit tot kersrode kleur en snel afkoelen in water (of in olie, dat minder snel werkend is).

Opmerking

De snelle afkoeling voorkomt de gewoontelijke structuurverandering en geeft het staal een grote hardheid. Deze hardheid is alleen blijvend, als het staal tijdens het gebruik niet boven de 100° C komt. Bijv. boren en draaibeitels kunnen zeer goed worden.

Temperen (ontlaten)

Het doel is het opheffen van de grote brosheid welke door het harden ontstond terwijl toch voldoende hardheid blijft bestaan. Verhit opnieuw tot een temperatuur geschikt voor het doel van het werkstuk en koel daarna af.

Temperingstemperatuur (ontlaattemperatuur). Hoe hoger de ontlaattemperatuur, hoe geringer de hardheid, doch hoe groter de taaiheid wordt. Het doel van 't werkstuk moet hier dus in acht worden genomen. De verlangde temperatuur kan worden beoordeeld naar de ontlaatingskleuren, welke zich vertonen op het blanke oppervlak van een stuk staal dat langzaam verhit wordt. Elke kleur komt overeen met een bepaalde temperatuur. Een overzicht van werkstukken en geschikte temperaturen volgt hieronder.

Werkstuk	Kleur	Ontlatingstemperatuur in gr. C.
Schraapstaal, kraspen	Lichtgeel	220°
Centerpunt, ruimers.		
tappen en snijblokken	Strogeel	240°
Boren, houtbewerkingsgereedschappen	Bruingeel	260°
Koudbeitels, schroevendraaiers	Donkerpurper	290°
Veren	Blauw	320°

Waar veel moet worden getemperd, gevevens of zoutbaden van metaallegeringen met laag smeltpunt met een nauwkeurige temperatuurmeter een gelijkmatiger resultaat. De kleurmethode is meer gebruikelijk voor een enkel stuk gereedschap.

„Een keer verhitten” methode van harden en temperen

Deze methode wordt gebruikt waar een hardpunt of snijhoek van gereedschap wordt verlangd, met de rest van het werktuig zacht, om weerstand te bieden tegen behameren of schokken o.a. koudbeitels, draaibeitels etc.

Het complete proces voor het maken, harden en ontlaten van een beitel is als volgt:

1. Verhitten tot helrood en de vorm smeden zodanig opnieuw verhitten.
2. Normaal gloeien en na afkoeling de sneed slijpen.
3. Verhit het snijende van de beitel tot kersrood, dompel verticaal in water tot op ongeveer de helft van deze lengte en beweeg een weinig op en neer om een plotselinge overgang tussen gekoelde en ongekoelede te voorkomen hetgeen „waterlijnbarsen” zou veroorzaken.
4. Als de punt zwart is, uit het water nemen en met schuurlijnen of zandsteen blank schuren en de „aanloopkleur” observeren, welke ontstaat door het weer warm worden van de punt door het niet afgekoelede gedeelte.

5. Als de verlangde kleur is verschenen wordt de punt direct weer gekoeld en koel gehouden totdat de roodgloedhitte van de rest van de beitel is verdwenen, waarna verder geheel wordt afgekoeld.

6. Slijp het snijende (natte steen gebruiken).

Oppervlakte harding (Cementeren).

Het doel is de hardheid van hoogwaardig koolstofstaal te combineren met de taaiheid van staal van laag koolstofgehalte. De methode hiervan is:

Inbrengen van extra koolstof in de oppervlaktelaag van gering koolstofhoudend staal door verhitting in contact met materialen welke rijk zijn aan koolstof.

Nagloeien en koelen is noodzakelijk om de structuurverandering, ontstaan door langdurige verhitting, te verbeteren.

Gewoonlijk worden de werkstukken in een stalen trommel „gepakt“ met koolstofgevend materialen en op een behoorde temperatuur urenlang verhit (naar gelang de verlangde hardingsdiepte). Deze langdurige verhitting heeft tot gevolg, dat de werkstukken een grove structuur krijgen.

Daarom naverhitten (normaal gloeien). De diepte van het pakhardten laat gewoonlijk toe, dat naslijpen mogelijk is.

Voor enkele stukken bestaat er een eenvoudige

methode, nl. kersrood verhitten, hierna in de koolhoudende massa duwen (soms potas. ferrocyanide; opletten voor de giftige damp die ontstaat), opnieuw verhitten en indopen. Dit tot drie of vier maal herhalen. Daarna weer kersrood verhitten en in water afkoelen. Beproof de hardheid en werk na met schuurlijnen. De zo verkregen hardingsdiepte veroorzaakt geen naslijpen.

Opmerking. 3 % nikkelstaal kan op dezelfde wijze gehard worden als koolstofstaal. Het heeft een sterker en taaiere kern.

Nitreren

Dit is een bijzondere wijze van oppervlakte harding. De harde laag wordt gevormd door de inwerking van stikstof tijdens de verhitting. Het kan alleen gedaan worden in speciaal daarvoor ingerichte fabrieken vanwege de dure installatie, welke nodig is. De grote voordelen van dit proces zijn, dat een veel lagere temperatuur wordt gebruikt, ongeveer 500° C. (nog lager dan donkerrood) zodat de vervorming en structuurverandering minimaal is, en bovendien blijft de laag bij hogere werktemperaturen harder. Het materiaal behoeft ook niet afgekoeld te worden waardoor het ontstaan van haarscheurtjes voorkomen wordt. De harde laag is bovendien roestvrij. Wordt gebruikt voor motoronderdelen welke aan een hogere werktemperatuur onderhevig zijn.

is, en op de voornaamste plaats rekening gehouden schijnt te worden met de capaciteit van de bestaande opwekkingscentra, is de propaganda voor het systeem met de grootste economische en sociale voordelen grotendeels verdwenen.

Principes kostenberekening

Om zelfstandig een overzicht te krijgen van de te verwachten verbruikskosten is het noodzakelijk, allereerst een inzicht te hebben in de diverse tarieven welke momenteel in gebruik zijn.

De kosten voor het koken enz. worden steeds bepaald door 3 factoren:

- 1e. De tarieven
- 2e. De aanschaffingsprijs
- 3e. Levensduur van de gebruikte apparaten en onderhoud.

(De voornaamste factor wordt gevormd door de tarieven.)

„Tarievenleer“

Bij de electriciteitstarieven ligt de zaak aldus: De toepassingen van de elektrische energie zijn velerlei. Licht, verwarming, mechanische aandrijving, radio, scheikundige omzetting etc.

Evenals in de industrie, wordt nu door de energiebedrijven een prijzenpolitiek gevolgd, welke uitgaat van de „marktwaarde“ van de geleverde goederen, in dit geval dus van de elektrische energie. Deze marktwaarde nu verschilt naar gelang de toepassing. Electrisch licht werd al zeer spoedig algemeen hoog gewaardeerd door zijn eenvoudige bediening en zindelijkheid. En ofschoon de petroleumlamp veel voordeliger was en is, betaalde „men“ graag de duurdere prijs voor de elektrische verlichting. De prijs voor een kilo watt uur (kWh) werd algemeen gesteld op een bedrag dat lag tussen de 25 en 30 ct.

Dit bedrag bleek ruim voldoende te zijn voor dekking van de productie- en distributiekosten. We dienen wel te bedenken dat de distributiekosten (inclusief de administratiekosten) de grootste kostenfactor vormden. Voor de producerende bedrijven had het echter zijn nut om de elektrische energie te leveren ten behoeve van andere doeleinden dan alleen het licht. Een meer gelijkmatige belasting gedurende het etmaal en een rendabeler gebruik van het electriciteitsnet zouden daarvan het gevolg zijn. Daar de vaste

ELECTRISCH KOKEN

BESCHOUWING VAN HET KOSTENVRAAGSTUK

Electriciteit als hulp in de huishouding wordt nog steeds niet overal toegepast – voor actieve zakenmensen ligt hier nog een groot terrein te bewerken.

Wanneer de huisvrouw theoretisch overtuigd is van het voordeel van electrisch koken, zoals dit in een vroeger artikel werd uiteengezet, zal ze vermoedelijk het kostenprobleem opwerpen. Daarover volgt hier een uiteenzetting.

Uitgaande van het feit dat de elektrische bereiding van spijzen o.a. betekent: groter gerief, besparing van arbeid, betere hygiëne en besparing van voedingsstoffen, zou het redelijk zijn, voor dit kookstelsel alle mogelijke propaganda te voeren. Een juiste voorlichting eist echter, dat ook het kostenvraagstuk van alle kanten wordt bekeken. Wanneer nu in ons blad van 4 April (nr. 194) speciaal de voordelen van het electrisch koken zijn afgewogen t.o.v. de bereiding van het warme hapje met gasverwarming, dienen nu ook de kosten van electriciteit versus gas vergeleken te worden. Reeds vanaf de aanvang van het op grote schaal toepassen van de elektrische kookwijze, rond 1930, was de theoretische beschouwing van dit kostenvraagstuk een strijd-vraag tussen de verschillende belanghebbende instanties. Nog moeilijker was het vraagstuk voor de consument, die geen raad wist met de ingewikkelde samengestelde tarieven. Een goede propaganda-stunt was vóór 1940, dan ook de aanbieding van de electriciteitsbedrijven, om niet alleen gedurende enige maanden een electrisch kooktoestel op proef te plaatsen, maar tevens te zorgen dat dit kooktoestel aangesloten

werd op een afzonderlijke kWh-meter, zodat het verbruik vergeleken kon worden met de tot dan toe gemaakte kosten voor de bereiding van spijzen. Naast de vele speciale voordelen kwam dan ook naar voren dat electrisch koken niet duur was, maar integendeel vaak besparingen opleverde van 20-30%. Nu de leiding van electriciteits- en gasbedrijven veelal gecentraliseerd

Opruiming

11 JULI

Wij hebben zeer goede redenen aan te nemen dat het begin van de opruiming op Zaterdag 11 Juli a.s. is bepaald.

Wij delen dit mede naar aanleiding van de vele vragen die wij van onze lezers omtrent de aanvangsdatum van de opruiming hebben ontvangen.

kosten grotendeels gedeekt werden door de verkochte kWh-en voor verlichting, konden tarieven opgesteld worden, die electriciteitslevering ten behoeve van verwarming en aandrijving mogelijk maakten tegen een zeer lage waarde.

Het was dus economisch verantwoord om de tarieven aan te passen aan de doeleinden. De „marktwaarde” kwam dus zodanig te liggen dat concurrentie mogelijk was met de tot dan toe benutte bronnen van energie. Door de eenvoud van regeling en transport won toen allerwege de elektrische energie terrein. Dezelfde kWh die dus voor verlichting geleverd werd tegen 30 ct., kon bijv. aan de chemische energie worden geleverd tegen 1 ct per kWh. We zien dus dat de marktwaarde nogal verschilt en dit is verantwoord, indien het ontstane meerdere verbruik de economie van het geheel verhoogt.

Nog een factor beïnvloedde speciale electriciteitstarieven. Dat was het feit dat deze energie moeilijk in grote hoeveelheden kon worden opgezameld. In de uren dat de behoefte klein was, draaiden de dynamo's met een geringe belasting terwijl de toegevoerde energie in de vorm van stoom niet naar verhouding kon worden verminderd. Het bedrijfsrendement ging dus, gedurende deze tijden van lage belasting, sterk achteruit. Om nu het electriciteitsverbruik in deze perioden te stimuleren werd het tarief zeer laag gesteld en tevens apparaten ontwikkeld die het verbruik bevorderden in deze tijden. Hierdoor zijn dus ontstaan de zgn. goedkope uren. Deze zijn in Amsterdam 's middags tussen 12 en 2; van 's avonds 10.30 tot 's morgens 7.30 uur en tevens van Zaterdagmiddag 12 uur tot 's Maandagsmorgens 7.30 uur. In de zomer wordt tevens, o.a. ook te Amster-

dam, een reductie toegepast op het tarief in de „normale” uren. U ziet: alles wordt gedaan om een gelijkmatige belasting te verkrijgen. Evenals de winkelier in de slappe tijden extra koopjes aanbiedt om zijn minimum omzet te verkrijgen.

„Meet”kunde

Hoe kan nu die arme electriciteitsmeter rekening houden met al die tarieven en tijden? De kwestie van de goedkope uren is eenvoudig op te lossen door het telwerk te laten beïnvloeden door een mechaniek dat op zijn beurt bediend wordt door een elektrisch uurwerk.

Maar hoe houdt de meter uit elkaar of er energie wordt verbruikt ten behoeve van licht (tegen bijv. 25 ct.) of verwarming (tegen bijv. 5 ct. de kWh)? Daartoe werd in de beginperiode wel gebruik gemaakt van twee metersystemen, waarvan één werd aangesloten op de lichtpunten en de andere op de aanwezige wandcontactdozen e.d. Dit betekende niet alleen een dubbele installatie door de woning maar ook volop gelegenheid tot ontduiking. Algemeen is nu de volgende oplossing gekozen. Men heeft vastgesteld het gemiddelde verbruik voor verlichting van winkels en woningen etc. naar gelang hun bestemming en oppervlakten e.d. Dit te verwachten lichtverbruik is nu maatgevend voor het bepalen van het zgn. vastrechtbedrag. Nu kan de electriciteitsmeter worden ingesteld op de goedkopere tarieven. Alle energie wordt dan wel tegen de lagere tarieven berekend, maar het ontbrekende voor het duurere lichttarief wordt dan geïncasseerd via het vastrechtbedrag.

Het voorgaande was nodig om duidelijk itu te laten komen, dat het vastrechtbedrag alleen betrekking heeft op het lichtverbruik en dit

bedrag komt dus niet ten laste van het overige verbruik.

En het gas

Wat de gastarieven betreft het volgende:

In de huishouding werd het gas voornamelijk benut voor „keukendoeleinden”. De levering van het gas geschiedt per kubieke meter. Het tarief dat per m³ geldt, is momenteel 16 cent. Wanneer het tarief per m³ lager ligt, wordt echter ook een zgn. vastrechttarief berekend. Dit vastrechttarief echter gebaseerd is op het verbruik bij het koken dient dit bedrag bij de kubieke meter prijs geteld te worden. Voor het koken op gas komen we dan steeds weer op de prijs van rond de 16 ct per kubieke meter. Alleen voor gasverwarming van andere doelen dan koken, kan het lagere tarief in rekening worden gebracht.

Nu de kosten voor het koken!

Om tot de kostenberekening te komen kunnen we gerust aannemen dat het verbruik, per persoon, per dag 0,8 kWh bedraagt voor het elektrische kookproces. Dit geldt voor een gezin van 4 of meer volwassen personen. Is het gezin kleiner dan zal het gemiddelde verbruik iets hoger worden. Als grens kan 1 kWh aangene-

Bij de tarieven, zoals die te Amsterdam gelden, komen we tot een doorsnee-tarief van 6 ct. per kWh, indien in de avonduren, en een tarief van 4,7 ct, indien steeds in de middaguren wordt gekookt. Bij een gezin van 5 personen komen we dan tot de dagkosten van 24 cent resp. 18,8 cent. We zien hieruit al, dat deze kosten op het geheel huishoudbudget weinig uitmaken, zodat men een gerust hart geprofitteerd kan worden van het

(Slot zie blz. 223)

Lezers van de ELECTRO RADIO MERCUUR!

Nog leverbaar zijn de volgende uitgaven:

NATRIUM- EN KWIKLAMPEN

door Ir. C. TH. HAVERKORN VAN RIJSEWIJK †
en Ir. H. G. VAN DER MOLEN.

Een algemeen voorlichtingsboekje voor hen, die zich omtrent werking, eigenschappen en toepassingsmogelijkheden willen oriënteren. Vele foto's illustreren de tekst. 2e druk.

Prijs gebonden: f 4,25.

GOED CALCULEREN van Elektrische Installaties

door JOH. G. SPRUIJT.

Een gemakkelijk raadpleegbaar werkje, dat zijn nut in de praktijk reeds heeft bewezen, omdat het gebaseerd is op de moderne calculatie-methode. 2e druk. Prijs: f 1,50.

ELECTRONICA IN DE INDUSTRIE

De Nederlandse industrie werkt reeds met tal van elektronische hulpmiddelen. Met de toenemende industrialisatie zullen ook de elektronische werkmethode hoe langer hoe meer tot ontwikkeling komen. Dit boek helpt U op weg een inzicht te verkrijgen hoe ver de industrie hiermede reeds is gevorderd.

Prijs gebonden: f 4,95.

Bij een verantwoorde calculatie komt ook een tot het uiterst doorgevoerde efficiency om de hoek kijken. U werkt efficiënt met onze

CALCULATIEBLOCS

Formaat: 16 x 32 cm., 100 bladen.

De prijs van deze blocs bedraagt slechts f 1,90 per bloc afgehaald, f 2,10 per bloc franco huis.

Daarnaast kunnen wij U ook onze

REPARATIELABELS

formaat: 8,5 x 14 cm. aanbevelen.

Gemakkelijk en snel werken zult U ook hiermee.

De prijs bedraagt per pakje van 500 labels slechts f 4,90 afgehaald (f 5,40 franco huis).

Dezelfde LABELS, voorzien van een dekblad, dat afgegeven kan worden aan de cliënt (door middel van een carbonpapiertje te beschrijven) kosten per 4 blocs ad 125 labels met dekblad f 7,40, afgehaald en f 7,90 franco huis.

Uw monteur zal op de een of andere manier zijn tijd en het gebruikte materiaal aan U moeten verantwoorden. Daartoe hebben wij

REPARATIE-RAPPORTEN

in blocs ad 100 bladen, waarop de cliënt eventueel zijn paraaf kan neerzetten.

Prijs per bloc f 0,80 afgehaald (f 0,85 franco huis).

Bovenvermelde uitgaven te bestellen bij de boekhandel of bij:

Blocs, labels en rapporten rechtstreeks te bestellen aan onderstaand adres:

N.V. UITGEVER SMIJ DILIGENTIA

KALVERSTRAAT 35 - AMSTERDAM-C. - POSTGIRO 136 400

DE TWEEDE HELFT

van uw Zomervacantie

TE WINNEN DOOR HET AANGEVEN VAN EEN VERKOOPARGUMENT

U hebt de prijsvraag-aankondiging in het vorige nummer met alle gepaste ernst gelezen. (Zelfs constateerde u dat er toch nog een zetfoutje is blijven staan: inzendingen dienen te geschieden tussen 30 Mei en 15 Juni). En u hebt, als afsluiting van het eerste mislukte verkoopgesprek, reeds een of andere schitterende vondst gedaan!?

Mochten sommige lezers door omstandigheden — misschien waren ze reeds te vroeg op vacantie gegaan — de aankondiging op blz. 195 van nummer 197 niet gelezen hebben, dan moeten ze zich haasten, dit alsnog te doen. De kans om, als bijdrage onzerzijds in uw vacantie-budget f 150,— (honderd en vijftig gulden) te winnen, is toch wel enige moeite waard.

Voorwaarden

U weet (of kunt op blz. 195 lezen): wij publiceren twee verkoopgesprekken die allebei op een uiterst critiek moment afgebroken worden. Door ons; niet door klant of verkoper. Integendeel; de taak van de lezer is juist: een vervolg te geven waardoor de verkoper het onderhoud alsnog tot een succes voert zodat de koop toch nog gesloten wordt.

Het vervolg na elk gesprek mag maximaal 50 woorden bevatten; de inzendingen dienen uitsluitend de twee genummerde vervolgen te behelzen (de gepubliceerde fragmenten neme men dus niet meer over) en moeten vóór 15 Juni aan onze redactie ingezonden te worden. *Inzendingen welke na 15 Juni in ons bezit komen, dingen beslist niet mee naar de prijs!*

Deelneming

Over de beslissing van de jury (die geen prijs hoeft toe te kennen,

mocht het gehalte der inzendingen dit wenselijk maken) kan niet gecorrespondeerd worden. Inzenders geven de redactie het recht, ingezonden gesprekken — al of niet van commentaar voorzien, doch zonder naam — in Electro Radio Mercuur te publiceren. Deelname aan deze prijsvraag staat alleen open voor hen die blijkens ons abonnementenregister betalende abonné op ons blad zijn.

Voor hen die nummer 197 niet zorgvuldig genoeg bewaard mochten hebben, geven we hier het eerste gesprek nog even in 't kort weer; daaronder volgt het tweede. Wij zijn uiterst benieuwd hoe scherpzinnige geesten onze lezers bezitten.

Gesprek (I) behelsde het volgende:

Een dame komt om een nieuwe strijkbout en John begint enthousiast over bouten met automatische temperatuurregeling.

Het drong niet direct tot mevrouw door, waarom aan een bout ook nog een regelaar moest zitten. Maar John k e n d e zijn artikel en hij was vol van die automatische bouten. „Mevrouw, als ik getrouwd ben, komt er nooit een ander in huis. Een gewone bout is eigenlijk uit de tijd!” En al sputterde mevrouw „dat ze toch altijd prettig gewerkt had met haar oude bout”, John wist haar toch te overtuigen van de grote voordelen van de automatische bout. Dat de „baas-zelf” de winkel binnengekomen was, inspireerde hem nog meer, zodat alleen de automatische bouten werden uitgesteld.

Mevrouw was al gewonnen, tot . . . zij de prijs hoorde. „Ja, maar dat is te veel, hij moet betaald worden van 't huishoudgeld, en om nu weer te beginnen met zo'n g e w o n e bout, daar voel ik ook niet veel voor . . .”

En nu het andere gesprek^(II)

Joop is een handig monteur, in dienst van installateur Donkers. Op zekere dag heeft hij een karwei verricht in de spreekkamer van Dr. Jongasma, tot volle tevredenheid van deze. Een paar sigarettetjes zijn hiervan de welkome bewijsstukken.

Als Joop — na gedane karwei — wil weggaan, roept de dokter hem op het laatste ogenblik terug met de woorden:

„Zeg Joop, jij kan mij misschien ook wel even vertellen wat ik zowat kwijt zal zijn als ik in mijn huis enkele stopcontacten bijge-maakt wil hebben. Ga even met me mee in huis. Het kan net nog voor het spreekuur, dan zal ik het je even aanwijzen!”

Joop ging daarop de dokterswoning binnen en noteerde het bijmaken van 6 stopcontacten en 6 lichtpunten. Er zou tijdens de grote schoonmaak een kleine verbouwing zijn en dan kon het gelijk gebeuren. Joop berekende zo goed en zo kwaad als het ging

de kosten en gaf de dokter een globaal prijsje op. De dokter ging hiermede accoord en gaf Joop opdracht de volgende morgen reeds e.e.a. te maken. Die middag vertelde Joop aan zijn patroon wat hij met de dokter had besproken. Donkers was in 't geheel niet te spreken over deze handelwijze van zijn monteur. Hij bracht Joop aan het verstand, dat hij zich met opgeven van prijzen niet mocht bemoeien en zulks aan zijn patroon moest overlaten. Hij had dit dan ook tegen de dokter moeten zeggen. Daar kwam nog bij, dat de prijs door Joop opgegeven, kant noch wal raakte en zó absurd laag was, dat het materiaal nog meer kostte. Donkers zat er erg mee in en dacht er niet over, voor zo'n prijs te laten werken.

Het beroerde was, dat de dokter met die prijs accoord was gegaan en wanneer Donkers thans voor die prijs liet werken, hij een volgende keer moeilijk hogere prijzen kon maken. Hij besloot naar de dokter te gaan en hem te vertellen, dat . . .

JA, WAT ZOUDT U AAN DE DOKTER ZEGGEN?

Een belangrijke constructieverbetering
bij de bewapende sterkstroom-loodkabels

*loodkabels met een
beschermende mantel*

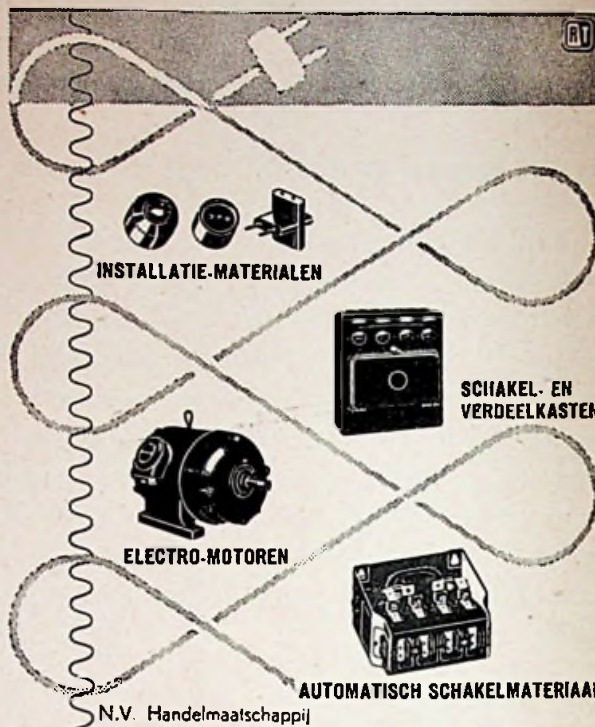
van

DRAKA-VINYL

- In hoge mate chemisch bestendig
- Mechanisch sterk en slijtvast
- Isolerend
- Onbrandbaar
- Fraai glad uiterlijk

N.V. HOLL. DRAAD- EN KABELFABRIEK - AMSTERDAM

INSTALLATIE-MATERIALEN

SCHAKEL- EN
VERDEELKASTEN

ELECTRO-MOTOREN

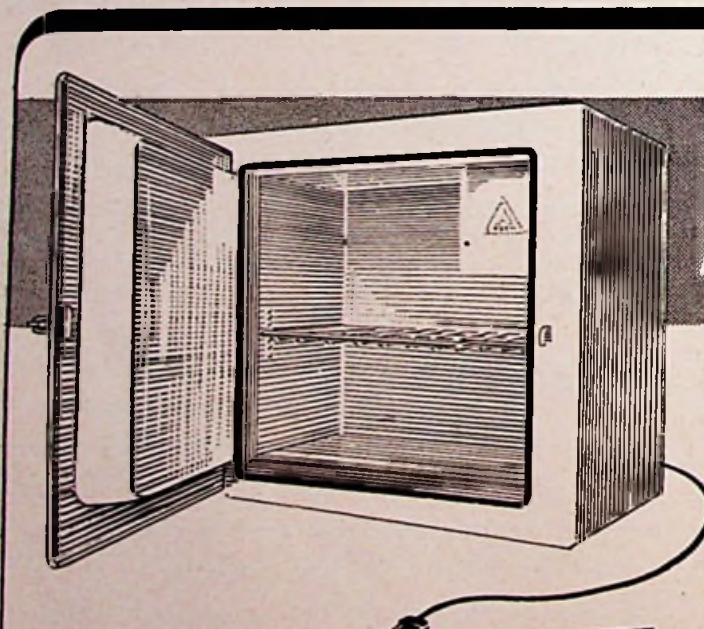
AUTOMATISCH SCHAKELMATERIAAL

N.V. Handelmaatschappij

ELECTRO METAAL

A. C. v. Rijn

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 334366 - DEN HAAG

Inhoud 40 liter
volledig geruisloos.
ijsbakje - 400 gram
in 12 blokjes.

verkoopprijs:
ƒ 395.

Ook leverbaar als inbouwmodel.

ADEM

Het tastbaar bewijs dat een
koelkast **geen** „luxe” is.
Het is een waardevol
bezit, dat thuishoort in
iedere woning.

Wijs Uw clientèle op de
grote **voordelen** die
de ADEM kast biedt:

- de lage prijs en gering verbruik
- geen onderhoudskosten
- regelbare thermostaat
- klein van omvang,
groot van inhoud.

Verkrijgbaar o.a. bij:

N.V. Handelsmij.
ELECTROCENTRUM

N.V. ELECTRO OFRA
ENGROS

FRAAY & KORPER

NIJKERK'S RADIO N.V.

N.V. Handelsmij.
v/h POT & VAN-NES

W. J. STOKVIS

N.V. THABUR

Restitutie teveel betaalde Weeldebelasting

Formulieren inzenden vóór 10 Juni

door J. L. v. Hedel, belastingconsulent

Met prijzenswaardige spoed is de wet tot afschaffing van het weeldebelastingtarief van 30% tot stand gekomen. Deze wet is nl. reeds op 14 Mei 1953 in werking getreden en vanaf die datum wordt dus over alle weeldeartikelen het uniforme tarief van 15% geheven.

Het verlagen van het tarief van 30% over bepaalde goederen tot 15% maakte het noodzakelijk, dat een teruggaaf plaats vond over de goederen, welke op 14 Mei 1953 bij groot- en kleinhandelaar in voorraad waren. Het achterwege blijven van een dergelijke restitutie zou tot grote onbillijkheden leiden. De handelaar, die van een bepaald artikel op 14 Mei geen voorraad had, zou na deze datum immers onmiddellijk tegen de verlaagde prijs kunnen gaan leveren. Zij, die wel voorraad hadden, zouden daardoor worden genoodzaakt op die voorraad en niet onaanzienlijk verlies te nemen.

De weeldebelasting wordt immers voldaan door de fabrikant en deze verdisconteert het bedrag daarvan in zijn prijzen. Een artikel, dat door de fabrikant vóór 14 Mei 1953 werd geleverd voor f 142,85 (aangenomen natuurlijk dat het onder het 30%-tarief viel), zal ná die datum geleverd kunnen worden voor f 117,65. Er is nu een regeling getroffen voor het restitueren van het verschil in belasting ten aanzien van de goederen, welke op 14 Mei 1953 bij groot- of kleinhandelaren in voorraad waren.

Voor het aanvragen van deze terugbetaling zijn bij de inspecteurs der Invoerrechten en Accijnzen formulieren verkrijgbaar (zells gratis), welke vóór 10 Juni a.s. ingeleverd moeten worden.

12 of 15%

Bij het berekenen van het te restitueren bedrag moet onderscheid worden gemaakt tussen goederen, welke men rechtstreeks van de fabrikant van het weeldeartikel heeft betrokken, en die, welke via de groothandel werden ingeslagen. Voor eerstgenoemde goederen is de restitutie gesteld van 15% van de inkoopprijs en voor de laatstgenoemde op 15% van vier vijfde gedeelte van de inkoopprijs. Voor niet rechtstreeks van de fabrikant betrokken goederen komt de restitutie dus neer op 12% van de inkoopprijs.

Wat deze percentages betreft kunnen enkele opmerkingen worden gemaakt. Hiervóór werd reeds vastgesteld dat, bij levering van fabrikant aan kleinhandelaar, de inkoopprijs voor laatstgenoemde zal kunnen dalen van f 142,85 tot f 117,65. Een ná 14 Mei 1953 gekocht artikel van deze prijsklasse zal dus f 117,65 kosten. Een zelfde artikel, reeds in voorraad op 14 Mei 1953, zou dus, na aftrek van de terug te ontvangen belasting, eveneens op f 117,65 moeten komen. Dit is echter niet het geval zoals blijkt uit de volgende berekening:

inkoopprijs	f 142,85
restitutie 15%	.. 21,43
	f 121,42
nieuwe inkoopprijs	.. 117,65
verschil	f 3,37

Dit verschil is ontstaan, doordat de fiscus bij het vaststellen van het restitutie-percentage er geen rekening mee heeft gehouden, dat de fabrikant de weeldebelasting van 30% moest betalen over een bedrag waarin die weeldebelasting reeds was verdisconteerd. De fiscus heeft hier dus wel enigszins naar zich toegerekend.

Voor goederen, die niet rechtstreeks van de fabrikant werden betrokken, is de restitutie gesteld op 15% van vier vijfde deel van de inkoopprijs. De terugbetaling kan hier inderdaad niet worden berekend over de volle inkoopprijs, omdat daarin ook de groothandelswinst is begrepen en daarover is geen weeldebelasting betaald. Gemakshalve is nu voor alle artikelen met een zelfde percentage groothandelswinst rekening gehouden.

Is een artikel door de kleinhandelaar gekocht voor f 100,-, dan wordt 15% van f 80,- gerestitueerd. Er is dus van uitgegaan, dat de groothandel een bruto-winst behaalde van 25% van de eigen inkoopprijs, waarin de door de fabrikant betaalde weeldebelasting is begrepen. In het algemeen zal de fiscus ook wat dit betreft er niet aan tekort komen.

Op 14 Mei nog niet betaalde goederen

Restitutie wordt alleen verleend voor goederen, die op 14 Mei 1953 in voorraad waren en die op deze datum ook aan de leverancier waren betaald. Voor nog niet betaalde goederen wordt alleen dan het verschil in belasting terugbetaald, wanneer men een verklaring van de leverancier kan overleggen, waaruit blijkt dat deze de omzetbelasting over de betreffende goederen reeds heeft betaald.

Dit klinkt waarschijnlijk wel weer erg ingewikkeld en daarom ook hierop enige nadere toelichting. De fabrikant van weeldeartikelen moet de weeldebelasting afdragen over de door hem ontvangen bedragen. Goederen, welke werden geleverd vóór 14 Mei 1953 maar die op deze datum nog niet waren betaald door de afnemer, zal de fabrikant dus afrekenen met de fiscus tegen het tarief van 15%. Het zou dus inderdaad niet juist zijn, wanneer de fiscus over deze goederen belasting ging restitueren. De fabrikant heeft de goederen vóór 14 Mei 1953 echter aan zijn afnemer in rekening gebracht voor een prijs, waarin 30% weeldebelasting was verdisconteerd. Omdat de betaling na 14 Mei plaats vond draagt de fabrikant slechts 15% af. Het is dus duidelijk, dat het verschil in belasting over goederen, welke op 14 Mei 1953 nog niet aan de fabrikant waren betaald, moet worden verrekend met de fabrikant. Deze zal aan zijn afnemers daarvoor een credit-nota moeten zenden.

In bepaalde gevallen heeft de fabrikant echter van de inspecteur vergunning verkregen om de verschuldigde omzetbelasting niet te berekenen over de ontvangen maar over de gefactureerde bedragen. Dit betekent, dat over goederen welke de fabrikant voor 14 Mei 1953 factureerde toch 30% wordt afgedragen ook al vindt de betaling na die datum plaats. In dit geval behoort de fiscus dus wel restitutie te verlenen aan de han-

delaar en daarom is dan ook de eis gesteld, dat er een verklaring van de leverancier moet worden overgelegd, waaruit blijkt dat deze de omzetbelasting reeds heeft voldaan. De handelaar die op 14 Mei 1953 goederen in voorraad heeft, waarop het 30% tarief van toepassing was en die op genoemde datum nog niet waren betaald, zal zich dus in elk geval met zijn leverancier in verbinding moeten stellen. Ten aanzien van deze goederen moet er dus of een credit-nota, of een verklaring zoals hiervóór bedoeld door de leverancier worden verstrekt.

Restitutie verminderd met f 25,-

In de regeling betreffende het terugbetalen door de fiscus van het verschil in weeldebelasting, is bepaald, dat het bedrag der restitutie wordt verminderd met f 25,-. Handelaren met een geringe voorraad aan voormalige superweeldeartikelen behoeven dus geen formulier in te vullen. Wanneer het verschil in belasting minder is dan f 25,- wordt immers toch geen terugbetaling gedaan.

Er is ook een nogal strenge straf gesteld op het onjuist invullen van het formulier. Worden er in het formulier goederen opgenomen, waarvoor geen restitutie kan worden verleend, worden onjuiste inkooprijzen ingevuld of andere onjuistheden vermeld dan vindt in het geheel geen terugbetaling plaats, wanneer het teruggevraagde bedrag meer dan 10% hoger is dan het bedrag waarvoor inderdaad restitutie kan worden verleend.

Zoals reeds gezegd is dit wel een zware straf en bij het invullen van het formulier zal dus terdege met deze mogelijkheid rekening moeten worden gehouden. Men vulle het formulier met de meest mogelijke zorg in en zorg ervoor, dat het vóór 10 Juni a.s. bij de inspecteur is ingeleverd. Voor later binnengekomen formulieren vindt namelijk eveneens geen restitutie plaats.

Verrekening met komende aangifte

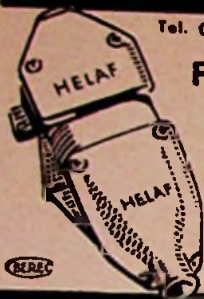
Aan de hand van de in het formulier vermelde gegevens stelt de inspecteur -zodanig natuurlijk na voldoende controle- het te restitueren bedrag vast. De ondernemer ontvangt van de inspecteur een beschikking en het daarop vermelde bedrag der restitutie kan worden verrekend met de eerstvolgende aangifte(n) voor de omzetbelasting. Zou volledige verrekening van het bedrag op 1 April 1953 nog niet hebben plaatsgevonden, dan zal het restant desgewenst in contanten worden terugbetaald.

(Slot blz. 217, 3e kolom)

Niet zo ongeduldig, ik ben bijna klaar met het persen van je pantalon!

Helaf - LEIDEN

Tel. (K 1710) 26792-20001
(b.g.g. 31188-31735-23893)

**Fabriek van gepantserde
Industrie-stopcontacten**
10 - 15 - 25 - 60 - 100 - 200 A

Ook vergrendeld en/of gezekerd, 2-,
3-, 4- of meerpolig, in gietijzer en silu-
min; losse isolatieblokken (steatiet of
perstof) voor elk merk vlot leverbaar.

150 MODELLEN PASSEND OP IEDER GANGBAAR MERK b.v. op.
AEG, HH, WALTHER, SOCOME, DIN, MIKULKA.

REFORM ELECTRISCHE APPARATEN

Strijkijzers (huishoud-
en textielmodel)

J. LENSEN

huishoudijzer **f. 12.90**

LAAN VAN HAAGVLIET 7
VOORBURG, TEL. 778683

Voor

BUSCH-JAEGER

SCHAKELMATERIAAL naar

N.V. v h CLAESSEN & Co.

Amsterdam - Singel 162-164

Almelo—Apeldoorn—Doetinchem—Groningen—Rotterdam—Sittard

Het
nieuwste!

Tikkende electrische pendules

Omschakelbaar
220-110 volt

Met papier
geïsoleerde
kabels voor
zwak- en
sterkstroom.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

EEN BUSCH-JAEGER-SCHAKELAAR

EEN KWALITEITS-SCHAKELAAR

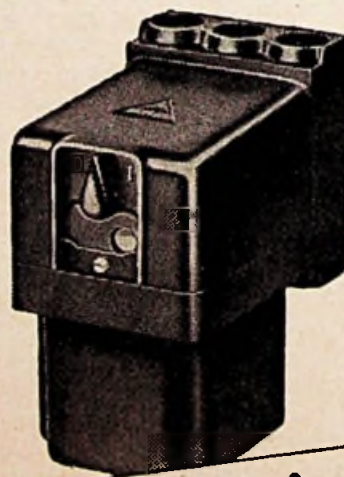
A 103

Dit van ouds bekende materiaal wordt geleverd door:

W. HELMS
W. HELMS
N. V. INGENIEURBUREAU DOORMAN
BRINKMAN & GERMEERAAD N. V.
W. HAAS
ANT. RASDOPP
N. V. ELICHO OFRA
J. K. BUSBROEK
POOD & KAHLE
GEBR. van d. VEEN
N. V. SCHOLTEN'S HANDELSMAATSCHAPPIJ
N. V. GEWA
H. C. J. VREDENBURG

Amersfoort
Deventer
Rotterdam
Enschede
Heerlen
Roermond
Venlo
Zwolle
Bergen op Zoom
Leeuwarden
Hoorn
Groningen
Hengelo

Nieuwstraat 17
Wolstraat 17 19
Mauritsweg 59
Walstraat 35
Kempkensweg 3
Vanloseweg 4
Straalseweg 37-39
Kemperstraat 9
Patterstraat 40
Grote Kerkstraat 15
Nieuwstraat 15
Oude Boteringstraat 57
Willemsstraat 63

Fanal Universal 108
Afstand- of motorbeveiligingsschakelaar

Uitvoerige brochure
op aanvraag verkrijgbaar

In lucht of alle
schakelend
Evenals alle andere
Fanal-apparaten biedt
ook deze schakelaar
U de hoogste
bedrijfszekerheid

Fabrieksagent:

ELECTRO IMPORT

POSTBUS 60 • ZAANDAM • TEL. K 2980-2146

Mededelingen van de Nederlandse Katholieke Bond van Electrotechnische Werkgevers „St. Antonius”

(Ten Hagestraat 13, Eindhoven)

Jaarvergadering

De convocaties voor de jaarvergadering op Woensdag 3 Juni a.s. zijn inmiddels verzonden. De vergadering begint om 10.30 uur v.m. en wordt gehouden te 's-Hertogenbosch in het Oranje-Hotel, Verwerstraat 27 aldaar.

De agenda is opgenomen in het Mededelingenblad van Zaterdag 16 Mei l.l., terwijl in het Mededelingenblad van 2 Mei l.l. een beknopte toelichting op de agenda voorkomt.

De afdeling 's-Hertogenbosch zal de bezoekers der jaarvergadering een koffietafel aanbieden en heeft zich voorts bereid verklaard, zich te belasten met de organisatie van een gezamenlijk diner na afloop der vergadering. In dit verband wijzen wij er nogmaals op, dat de leden die voornemens zijn de jaarvergadering te bezoeken, hiervan kennis dienen te geven aan het Bonds-bureau. Men gelieve daarbij gebruik te maken van het formulier dat bij de convocatie is gevoegd.

's-Hertogenbosch staat in de periode, waarin de jaarvergadering wordt gehouden, in het teken van Muziekstad 1953, in verband waarmee deze stad bijzondere attracties biedt.

Het hoofdbestuur zou het zeer op prijs stellen indien een groot aantal leden ter vergadering aanwezig zou zijn.

Voorlopige contributie-aanslag

De kwitanties voor de voorlopige contributie-aanslag die voor alle leden is vastgesteld op f 15,-, zijn inmiddels ter incasso aan de Bank verzonden. Wij mogen onze leden dringend

Hulpcomité Electrotechnische Bedrijven

De voorzitter van het hulpcomité ontving van het Gemeente-Energiebedrijf te Rotterdam onderstaand schrijven, waaruit moge blijken, dat het doel, dat het Comité zich heeft gesteld, nl. *daadwerkelijke* hulp te verlenen, niet alleen aan de installateurs, maar ook aan de ingezetenen van het rampgebied, is bereikt. Ook hier blijkt wat organisatie en samenwerking vermag.

Wij moeten hieraan toevoegen, dat het comité ook van de zijde van de energiebedrijven grote medewerking mocht ondervinden, waarvoor het zijn erkentelijkheid heeft betuigd.

„Nu de werkzaamheden voor het herstel van de elektrische installaties in het gebied van de stormramp van Februari jl. zo goed als voltooid zijn en alle bewoners, die in hun huizen konden terugkomen, weder van stroom zijn voorzien, betuigen wij onze hartelijke dank voor de grote medewerking, welke u bij de herstelwerkzaamheden aan de installateurs hebt verleend.

„Het was voor de getroffen werkgevers in dit rampgebied totaal onmogelijk geweest met

verzoeken, de kwitantie bij eerste aanbieding te voldoen.

W.A. verzekering in Benelux verplicht

De Minister van Justitie heeft een ontwerp-verdrag tussen de Benelux-landen ter kennis van de Staten-Generaal gebracht. Dit ontwerp houdt in een voorstel betreffende verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen. Zodra het verdrag van kracht wordt, zullen in de Benelux-landen door de onderscheidenlijke regeringen wetten moeten zijn aangenomen, welke de verplichte verzekering regelen tegen burgerrechtelijke aansprakelijkheid, waartoe motorrijtuigen aanleiding kunnen geven en welke beantwoorden aan de bij het verdrag behorende bepalingen.

Teruggave weeldebelasting

Bij circulaire d.d. 15 Mei l.l. hebben wij onze leden de volledige tekst doorgegeven van de beschikking d.d. 12 Mei l.l. betreffende de teruggave van de weeldebelasting.

Wij wijzen er nogmaals op, dat teruggave slechts plaats vindt, indien vóór 10 Juni 1953 bij de inspecteur aangifte is gedaan van de voorraden per 14 Mei 1953, waarop de beschikking van toepassing is. Deze opgave moet worden gedaan op een formulier, dat kosteloos door het Rijk verkrijgbaar wordt gesteld. Wij verwijzen naar een uitvoerige uiteenzetting, elders in dit blad.

eigen krachten de honderden installaties, welke door het zeewater waren aangetast, in korte tijd te herstellen. Maar het door u in het leven geroepen Hulp-comité heeft door het zenden van een groot aantal werkkrachten een zo grote steun verleend, dat thans praktisch alle getroffen en weder zijn aangesloten.

„Wij zijn u voor deze daadwerkelijke steun zeer erkentelijk en zullen het zeer op prijs stellen, indien u onze dank ook aan de overige leden van het comité wilt overbrengen.”

Terugbetaling weeldebelasting

(Slot van blz. 215)

Belangrijke prijsdaling

Het zal duidelijk zijn, dat de verlaging van het tarief van 30% tot 15% een niet onaanzienlijke prijsdaling betekent, vooral omdat de weeldebelasting en de gewone door de kleinhandelaar te betalen omzetbelasting óók werden geheven over het in de prijs begrepen bedrag aan weeldebelasting.

Hoeveel de prijsdaling zal zijn, is afhankelijk van de winstmarges van de groot- en kleinhandelaar. Het is wel mogelijk een voorbeeld te geven, wanneer uit wordt gegaan van een willekeurige bruto-winst voor de kleinhandelaar en wordt aangenomen dat, ook na het verlagen van het tarief, door de kleinhandelaar eenzelfde bedrag aan winst wordt gecalculerd:

Tarief 30%:

Verkoopprijs van de fabrikant, exclusief O.B.	f 100,—
30% weeldebelasting door de fabrikant te voldoen: $30/70 \times f 100,—$.. 42,85

Inkooprijs voor de kleinhandelaar	f 142,85
Brutowinst kleinhandelaar (excl. O.B.)	.. 40,—

f 182,85

3% O.B. door kleinhandelaar te voldoen: $3/97 \times f 182,85$.. 5,65
	f 188,50

Tarief 15%:

Verkoopprijs van de fabrikant, exclusief O.B.	f 100,—
15% weeldebelasting door de fabrikant te voldoen: $15/85 \times f 100,—$.. 17,65

Inkooprijs voor de kleinhandelaar	f 117,65
Brutowinst kleinhandelaar (excl. O.B.)	.. 40,—

f 157,65

3% O.B. door de kleinhandelaar te voldoen: $3/97 \times f 157,65$.. 4,87
	f 162,52

Het prijsverschil zou vanzelfsprekend aanzienlijk groter zijn, wanneer in beide gevallen de bruto-winst van de kleinhandelaar werd vastgesteld op een bepaald percentage van de inkooprijs waarin de weeldebelasting is verdisconteerd. Of de kleinhandelaar genoeg zal moeten nemen met een in geld lager bedrag zal afhangen van wat er met de prijs gebeurd is toen op 1 September 1951 het tarief van 15% werd verhoogd tot 30%.

ELECTRISCHE KLOKKEN

Messing verchromde wandklok
28-30.33 en 37 cm buitenwerks
Schriftelijke garantie

Reizigersbezoek, of
toezending catalogus
met meer dan 80
afbeeldingen van
pendulettes,
wandklokken,
wekkers enz.,
op aanvraag.

**B. HILBINK
AMSTERDAM**
KLOVENIERSBURGWAL 70
TELEFOON 48126

NIKO *doet 't goed!*

De plafondlamphouder nr. 8505, passend op lasdozen. Deze praktische plafondlamphouder is leverbaar in bruin en ivoor.

WAT NIKO FABRICEERT IS GOED GECONSTRUEERD!

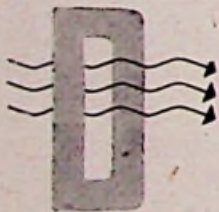
**THE BRITISH
THOMSON-HOUSTON CO. LTD.**

Zelfaanlopende éénphase wisselstroommotoren - druijwaterdicht - uitgerust met glijdlagers - gemonteerd in verende ophanging voor geruisloze loop en voorzien van riemspaninrichting.

N.V. „INTECHMIJ”
'S-GRAVENHAGE · KONINGINNEGRACHT 72
TELEFOON 182635-182636

een goed advies

E tijd, dat de orders zo maar binnenstroomden, is reeds lang voorbij. Nu moet er weer hard worden aangepakt om de omzet op peil te houden en de kopers moeten worden gewezen op artikelen, die noodzakelijk, betaalbaar en dus verkoopbaar zijn. De praktijk heeft echter uitgevezen, dat het de taak van de verkoper is het publiek op de noodzaak van een bepaald artikel te wijzen. Zo zou de huisvrouw nog steeds tevreden zijn met stoffer en blik, indien de verkoper haar niet had bijgebracht, dat zij zonder stofzuiger niet kon leven; thans is de stofzuiger een der belangrijkste electrotechnische verbruiksartikelen.

Zo'n zelfde artikel is de ventilator. Ook deze is bij de tegenwoordige ruimtenood en gedwongen samenwoning werkelijk onontbeerlijk en de verkoper dient het publiek hierop te attenderen. Hiertoe is echter enthousiasme, energie en verkoopcapaciteit nodig. Zijn deze factoren aanwezig, dan is succes verzekerd.

Hoe „verkoop” men nu een ventilator? Bedenk in de eerste plaats, dat er overal, waar een benauwde, bedompte lucht hangt, iets voor U te verdienen valt. Bewerk verder

die relaties, waarvan U weet, dat zij in benauwde ruimten wonen, werken of verblijven. Attendeer de mensen op het feit, dat een ventilator het leven veraangenaamt en dat een geventileerde kantoorruimte de arbeidsprestatie ten goede komt. Schaf een ITHO-ventilator aan en demonstreer deze aan Uw cliënten. Een raamventilator behoort zeker in Uw etalage of showroom.

De toepassingsmogelijkheden onzer ventilatoren zijn legio. Gaarne zijn wij bereid U hieromtrent uitvoerig nader in te lichten. ITHO-ventilatoren zien er zeer aantrekkelijk uit, zijn laag in prijs en van goede kwaliteit, terwijl 3 jaar schriftelijke garantie wordt gegeven.

Bij de verkoop van onze ventilatoren staan wij U in alle opzichten terzijde, terwijl foldermateriaal te Uwer beschikking staat. Ga nog heden aan de slag en U zult zien, dat U resultaten boekt.

„ITHO-SCHIEDAM”

Nieuwe producten

Kleurbeoordelingskast

Wanneer een klant bij u komt met klachten: „ik kan bij kunstlicht zo moeilijk kleuren onderscheiden en dit is toch zeer belangrijk voor mijn zaak”, kunt u hem nu afdoende helpen. (Het is overigens niet nodig te wachten tot men bij u komt. Wanneer u vermoedt dat iemand met dergelijke problemen worstelt, kunt u hem even goed opzoeken!)

Er is een nieuwe kleurenbeoordelingskast geconstrueerd: zes bijzondere fluorescentiebuislampen in een armatuur, dat aan de onderzijde is afgesloten met een opaline strooiruit. De spectrale energieverdeling komt overeen met de verdeling van het natuurlijke Noorderdaglicht in Maart; de verlichtingssterkte op het werkvlak is 800 tot 900 lux.

De opaline strooiruit bestaat uit twee delen welke in de lengte-richting gekanteld kunnen worden, terwille van bijv. het verwisselen van buislampen en starters.

Uiteraard is de brandtijd van de buizen beperkt (1500 uur); met het oog hierop is de kast voorzien van een urenteller. Voor controle van buislampen en starters zijn zes signaallampjes achter rode glaasjes aangebracht. De kasten zijn voorzien van schakelaar, drie aderig plastic snoer met apparatenstekker alsmede een aardklem.

Nieuwe wasmachine

Een der oudste wasmachinefabrieken brengt een nieuw type in de handel, naar wij menen zeker met aantrekkelijke eigenschappen. Een geanodiseerde aluminium kuip waarborgt voorzichtige behandeling van het wasgoed, een wringer met onafhankelijk verende rubberrollen laat zelfs tweepersoons dekens door. Een automatische pomp stelt de gebruikster in staat, het water in enkele minuten te lozen. De gehele machine staat op wieljes zodat ze gemakkelijk op te bergen is.

De constructie is mede een resultaat van een bij zeer veel huisvrouwen gehouden enquête. Het schoepenrad in de bodem verdween en werd vervangen door een in de wand van de kuip geplaatste pulsator. Hierdoor kan het wasgoed zich vrijelijk in de kuip bewegen.

De machine is uitgerust met een nieuwe 1/5 pk motor met zeer gering stroomverbruik. Een aparte bergruimte voor het snoer is achter

in de machine aangebracht, zodat dit nimmer verloren kan raken.

Op een demonstratie hebben wij kunnen constateren dat inderdaad „een kind kan de was doen” bewaarheid wordt; de aanwezige dames waren allen zeer opgetogen over dit product.

Waar in Nederland slechts 20% der huisvrouwen over een elektrische wasmachine beschikt, ligt hier nog een grote mogelijkheid open.

Koolfilter voor koelkasten

Menigeen die koelkasten verkoopt, zal wel eens „klachten” van huisvrouwen gehoord hebben. Deze waren vaak niet ongerechtvaardigd. In de besloten ruimte van een koelkast hangt soms een hinderlijke geur van bepaalde levensmiddelen, welke geur door andere levensmiddelen (boter e.d.) wordt aangetrokken. Dat de laatstbedoelde etenswaren er daardoor niet op vooruitgaan, is wel duidelijk.

Een Amsterdamse maatschappij brengt nu het redmiddel hiervoor in de handel: een koolfilter.

Dit filter is gevuld met een speciale soort gekorrelde actieve kool dat de eigenschap bezit: smaak- en reukstoffen te absorberen en vast te houden. Alle reuk wordt door dit filter opgenomen, zodat de levensmiddelen dus geen last meer van elkaar hebben en geen bijsmakjes krijgen.

De plaatsing van het filter in de koelkast is zeer eenvoudig: aan weerszijden van het filter zijn twee buigbare lipjes bevestigd, waarmee het filter zonder meer aan het rek onder het koellichaam kan opgehangen worden. De eigenlijke koelruimte wordt hierdoor ook niet verminderd. Het verdient aanbeveling, tijdens het ontdoeien van het koellichaam het filter te verwijderen.

In een normale huishoudkoelkast behoudt dit filter zijn werking ongeveer een jaar.

Vanzelfsprekend is dit filter ook bruikbaar in provisiekasten, kelders en andere bergplaatsen van levensmiddelen.

Porseleinen koffiepote

Binnenkort kan de verschijning op de markt tegemoet gezien worden van een geheel nieuwe elektrische porseleinen koffie-(of thee-)pot. Hierbij zijn de weerstanden in de wand van de pot ingebakken. Er is dus voor het zetten van thee of koffie geen afzonderlijke waterketel meer nodig. De pot zelf wordt vervaardigd van hoogwaardig,

op 1400° C gebakken en geglazuurd porselein. De stekkerstiften worden gemaakt van kantal, dit in verband met de baktemperatuur van de pot. Binnen 10 minuten is een liter water aan de kook.

Nu eenmaal het principe gevonden is om verwarmingselementen in porselein in te bakken, kunnen er meer producten op deze grondslag verwacht worden.

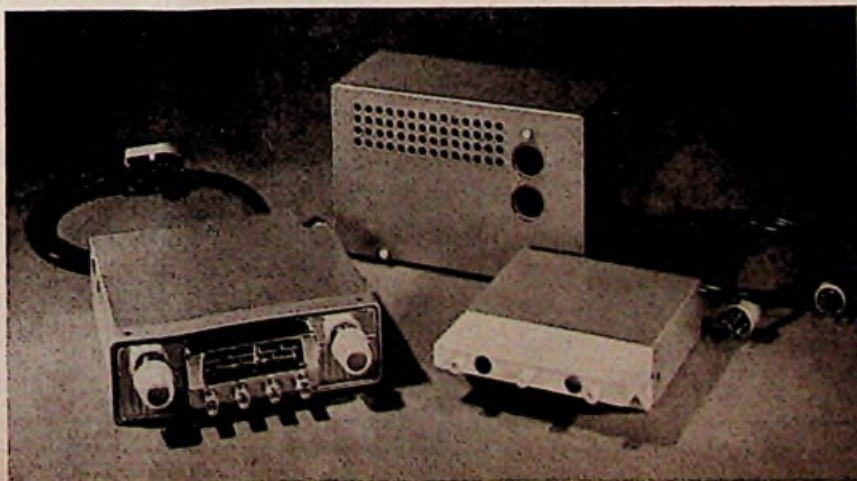
Voorlopig zullen de potten leverbaar zijn in drie uitvoeringen en 19 dessins, welk programma natuurlijk voor uitbreiding vatbaar is.

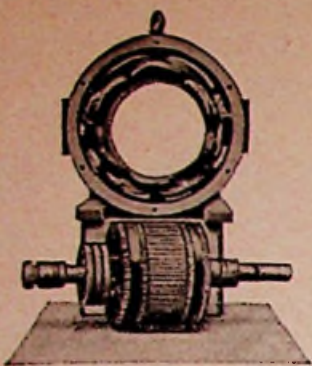
Omroep-installatie voor touringcars

Op de R.A.I.-tentoonstelling, onlangs gehouden, was o.m. een nieuwe omroepinstallatie met drukknoopstelsel te zien, speciaal ontwikkeld voor touringcars. De installatie bestaat uit een drietal afzonderlijke eenheden -het radio-ontvanggedeelte, een voedingseenheid en een microfooneenheid- waardoor de inbouw wordt vergemakkelijkt. Elke eenheid kan hierdoor namelijk worden aangebracht op de plaats, die met het oog op bediening, voeding en geluidsverdeling het beste is.

Het radio-ontvanggedeelte is voorzien van vier drukknoppen. Deze zijn op eenvoudige wijze, zonder dat van gereedschap gebruik behoeft te worden gemaakt, op de gewenste stations instelbaar. Twee drukknoppen dienen voor omschakeling van radio op microfoon en omgekeerd. Een groen, respectievelijk rood verklikkerlampje geeft aan welke van de twee is ingeschakeld. Tussen deze beide drukknoppen bevindt zich een aparte volumeregelaar voor de microfooneenheid. Eenmaal ingesteld op een bepaalde geluidssterkte, behoeft deze niet meer bijgeregeld te worden.

Voorlopig worden alleen 12-volts installaties gefabriceerd, maar deze zijn op 6 volt omschakelbaar. Binnenkort zullen ook 24-volts installaties verschijnen.

Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

NIEUW! NIEUW!
WIJDEVEN CLAXON

Zonder relais, zonder transformator.

Octrooi aangevraagd onder nr. 171.639.

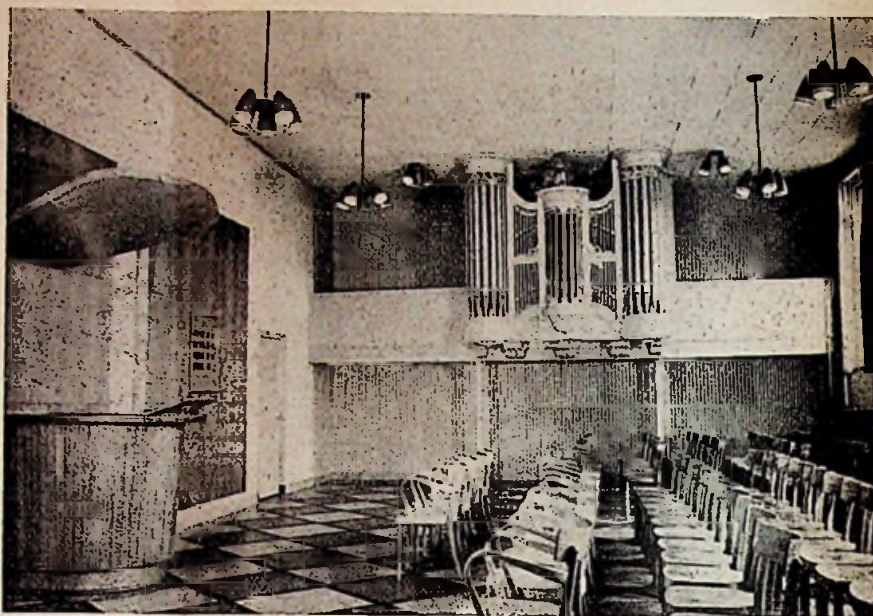
Met zwakstroom leiding te bedienen,
aanlegkosten worden tot een minimum
beperkt. — Uw grossier heeft hem in
voorraad. Vraagt prijsopgaaf.

Gratis brochure.

A. W. G.

TRANSFORMATOREN EN ELECTRISCHE
APPARATENFABRIEK - Valkenswaard
Telefoon K 4991 - 2002

Speciale RICHT-LICHTkronen in de nieuwe kapel van het Gemeentel. Verzorgingshuis
te Amsterdam. — Architect C. Feltkamp.

In samenwerking met tal van architecten, breidt onze collectie SPECIAAL-ornamenten
zich nog steeds verder uit. — Vraagt U eens inlichtingen bij
VAN GEEL'S METAALWARENFABRIEK - BOXTEL

GISO-LAMPEN

**N.V. COQ
UTRECHT**

geheel gesloten schakelmateriaal
voor hoge en ultra-hoge
spanningen

Zendt bij niet juiste adressering het verbeterde kruisbandje in enveloppe gefrankeerd met 2 cent
naar Abonn. afd. Electro Radio Mercur, Kalverstraat 35, Amsterdam-C.

N.V. v/h Nierstrasz

Plantage Middenlaan 62 - AMSTERDAM-C.

Grossiers in eerste-klas installatiemateri-
alen en huishoudelijke apparaten met fili-
alen, resp. vertegenwoordigers in:

Apeldoorn - W. J. Witteveen - tel. 4153
Oegstgeest - A. J. v. d. Weterink - tel. 25861
Leeuwarden - Tj. Wartena - tel. 4484
Schiedam - L. W. Morel - tel. 68556
Roosendaal - J. W. de Rijk - tel. 2581
Hengelo - J. A. C. ten Bokum - tel. 4823
Tegelen - P. Leenen - tel. 730

Spotlights
Voetlichten
Hersen
Projectie
Floodlights
Zoeklichten
Lichtregelaars
Aut. Kleurwielen
Kleurfiltermat.
Weerstanden enz.

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.

v. Ostadestraat 228-230 - Tel. 20485
Vraagt prospectus! Ook verhuur!

Wij hebben draad voor elk doel - wikkeldraad,
montagedraad, rijwiel- en automobielkabel, tele-
foon- en microfoonkoord, litzedraad, podurdraad...

Kortom: wat voor draad U ook nodig mocht
hebben -

Pope maakt het!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan
onze alleenvertegenwoordiger voor Nederland.
Zij zal U graag met raad en d-raad bijstaan.

TECHNISCHE HANDELONDERNEMING

„ROMAL”

Plompstorengracht 12 - Utrecht - Telefoon 18041 (3 lijnen)

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

Boeken en Brochures

Verlichtingsornamenten

De ontwerper van verlichtingsornamenten heeft, in tegenstelling met z'n collega de meubelontwerper, bijna geen literatuur waarin tot uiting komt wat er in de wereld leeft op licht-architectonisch gebied. De lampen-ontwerper staat alleen. Hij heeft weinig contact met buitenlandse ontwerpers. Er zijn geen lichttentoonstellingen, geen licht-jaarbeurzen en nog minder licht-architectuur congressen. De verlichtingstechnische vraagstukken worden weliswaar in velerlei literatuur besproken. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde, als onderdeel van de Commission Internationaal d'Éclairage, behandelt en bestudeert vele onderwerpen, w.o. lichtarchitectuur, maar de ontwerper van lichtornamenten en lampen, de ontwerper van verlichtingsinstallaties, is praktisch op zichzelf aangewezen.

Het boek *Formschöne Lampen und Beleuchtungsanlagen*, uitgave Verlag Callwey te München, door Gerhard Krohn en Fritz Hierl voorziet nu in deze leegte. Een fraai en fors boek, dat typografisch zeer goed verzorgd is, biedt een grote collectie foto's van lampen en interieurs, zo als wij nog nimmer tezamen zagen.

De betrekkelijk korte duitse tekst is vertaald in het engels, frans, spaans, italiaans en zweeds. Hierdoor zal dit boek z'n weg wel vinden over de gehele wereld. Het is dientengevolge aan te nemen dat dit boek ook z'n stempel zal drukken op de ontwikkeling van de vormen der verlichtingsornamenten. Het zal velen er toe brengen, nu eindelijk eens af te stappen van de oude vormen. Vormen die veelal nog steeds geïnspireerd zijn op petroleum- en gas-verlichting. Uit dien hoofde zal elke installateur, die op de hoogte wil blijven van de ontwikkeling der verlichting, dit boek moeten bestuderen. Een honderd en dertig tal grondvormen geven de evolutie aan welke voor de ontwerpers een leidraad kan zijn.

Meer dan 400 foto's van lichtkronen en verlichtingsornamenten geven een schat van mogelijkheden waarmede de toonaangevende installateur en ontwerper z'n lichtprojecten kan opbouwen.

Lichtkronen, hanglampen, huiskamerverlichting, indirecte verlichting, groepen van lichtornamenten, wandlichten en plafonniers, decoratieve neon verlichting, plafond-, nis- en kooflijst-verlichtingen, plexiglas lampen, staande vloer- en tafellampen, straat- en terraslampen, ja wat niet al, kunt u vinden, in schone vormen, in dit boek.

Lichtornamenten en verlichtingen uit Zwitserland, Finland, Duitsland Oostenrijk, Zweden, Denemarken, Engeland, Noorwegen, Italië, Egypte, Spanje, Frankrijk en Nederland geven een overzichtelijk beeld.

Als wij een aanmerking zouden willen maken op dit goede boek, dan vragen wij ons af waarom uit Nederland alleen Philips is vertegenwoordigd met TLS en TL ornamenten, terwijl wij zeker weten dat in ons land heus niet alleen ontzettende lelijke perkamenten en zijden lampekappen worden gemaakt. Onze bioscopen en theaters, onze winkels en showrooms, en ook onze woon-

huizen bezitten lichtornamenten van Nederlands fabrikaat en van Nederlandse ontwerpers, die de toets der kritiek zeker kunnen doorstaan en in dit boek geen slecht figuur zouden slaan.

Hoof.

Vervangbuizen Vademecum

Met groeiende bewondering neemt men kennis van het zojuist verschenen deel van P. H. Brans' Vademecum dat gewijd is aan *Vervangbuizen*. Ternauwernood kan men zich voorstellen welk een enorme hoeveelheid verzamelwerk en welk een grote accurate noodig waren om dit boek verzorgd te krijgen.

Het is zo eenvoudig gezegd; dit boek is bedoeld als een handleiding voor het snelle vervangen en verwisselen van buizen. Maar men behoeft het ruim 300 pagina's tellende werk maar even door te bladeren om er de kostbaarheid van te beseffen.

P. M. Brans, Antwerpen/Hilversum, heeft hiermee inderdaad een standaardwerk van enorme betekenis gepubliceerd.

Fouten in radio-toestellen

Wie bij de arts met klachten komt, krijgt al spoedig vertrouwen in de bekwaamheid van de medicus, als deze snel en correct de diagnose weet te stellen. Het aangeven van de weg tot genezing is dan vaak een vrij eenvoudige kwestie.

De klant die met een radiotoestel bij zijn reparateur komt, zal eveneens vertrouwen in hem krijgen als zijn onderzoek snel en doelmatig is.

Een nuttig hulpmiddel hiervoor wordt geboden door W. Sorokin met zijn boek *500 fouten*, uitgave Brans, Antwerpen-Hilversum. In dit boek worden zelfs meer dan 500 (nl. 508) fouten welke in radiotoestellen kunnen optreden, kort en krachtig beschreven. De manier van onderzoeken alsmede van herstellen wordt aangeduid zodat de vakman hier een uiterst praktische en doelmatige handleiding bezit. J. Luyckx zorgde voor een goede vertaling.

Televisie ontvanger-bouw

Voor wie voldoende Engels beheerst om een niet gemakkelijk technisch werk te lezen, zal zeker kennisname interessant zijn van de nieuwste Philips publicatie *Television receiver design* dl. I: I. F. stages door A. G. W. Uitjens.

In Philips' Technical Library zal opgenomen worden een speciale reeks fundamentele boeken over televisie, waarin alle problemen stuk voor stuk diepergaand besproken zullen worden dan in boeken als die van Kerkhof en Werner mogelijk was.

Als eerste dezer boeken is het bovengenoemde verschenen (te bestellen bij Meulenhoff & Co N.V., Amsterdam, prijs f 11,-) dat uitvoerig handelt over de toepassing van de pentode in televisie ontvangers. Gemakkelijk leesbaar is het boek zeker niet; wie het echter verwerken kan, zal zijn televisiekennis op grote schaal verrijkt zien.

Jaarverslag V.E.V.

Het jaarverslag 1952 van de V.E.V. (Vereniging tot bevordering van Electrotechnisch Vakonderwijs in Nederland) is in zeer opgewekte toon gesteld. En terecht: de feiten wijzen uit dat de vereniging meer dan bevredigend groeit en haar doelstelling steeds vollediger vervuld gaat worden. Ten paleize Soestdijk kon de voorzitter zelfs een uiteenzetting geven voor H.M. de Koningin en Z.K.H. Prins Bernhard over het werk van de Vereniging. Met alle in aanmerking komende instanties is de samenwerking zeer goed en het peil van de examens mocht volkomen bevredigend heten. Er is inderdaad in geen enkel opzicht reden tot klagen.

Op 8 Mei jl. hield de V.E.V. haar jaarvergadering te Amsterdam. Aan het jaarverslag van de secretaris ontlenden wij de onderstaande interessante cijfers, waaruit blijkt, dat het belangrijke werk van deze vereniging zich nog steeds in stijgende lijn beweegt:

Aantal werkgevers en leerlingen per 31-12-'52	Leerlingstelsel	
	werkgevers	leerlingen
Groningen	7	21
Friesland	9	10
Drente	1	1
Overijssel	10	39
Utrecht	15	49
Gelderland	27	85
Noord-Holland	65	461
Zuid-Holland	67	311
Zeeland	20	36
Noord-Brabant	45	111
Limburg	39	85

Totaal 305 werkg. 1209 leerl.

In het voorafgaande jaar waren deze cijfers resp. 192 en 751 zodat hier een grote vooruitgang te constateren valt.

Ministeriële verklaringen

Door de V.E.V. werden in 1952: 139 proeven voor vakbekwaamheid afgenomen ten behoeve van de Ministeriële verklaringen van vakbekwaamheid ingevolge de Vestigingswet Kleinbedrijf. In 74 gevallen kwam men tot een gunstig advies.

Van de bekende V.E.V. handleidingen werden in 1952: 11 627 exemplaren verkocht tegen 9 288 in 1951.

Het aantal examinandi in 1952 bedroeg 8.016 (v.j. 7 178) waarvan 4 700 (v.j. 4 296) slaagden, d.i. 58,6% (v.j. 59,8%).

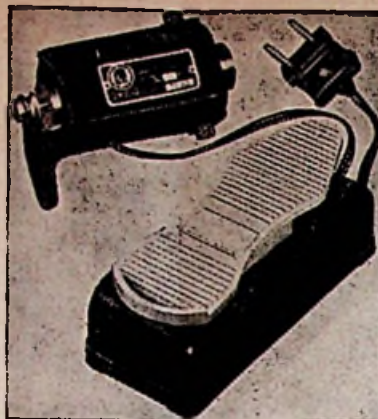
Thaburgidsen

Een lampekop is een lampekop... jawel, maar de ene kop is lang niet de andere. En het is nu eenmaal een feit dat de smaken van onze kopers evenveel verschillen als de vele lampekappen welke er in de handel zijn.

De jongste Thabur-Gids nr. TV 554) voor elektrische huishoudelijke toestellen en verlichtingsartikelen bevat alleen reeds aan lampekop-opsommingen vijf bladzijden, waarbij nog vele andere pagina's met „gekapte" armaturen te tellen zijn. Wel een bewijs dat Thabur „van alle markten thuis" is. Dit geldt eveneens voor alle andere huishoudelijke toestellen, alsook voor het installatiemateriaal. Hierover kan men raadplegen de gelijktijdig verschenen prijscurant M 57, waarin een ware rijkdom van materiaal beschreven wordt. Prijscuranten die onze volle aandacht verdienen!

125 B
SCHAKELMATERIEEL
ODINK en KOENDERINK N.V.
HAAKSBERGEN

Een aantrekkelijk artikel
EL. NAAIMACHINE MOTOREN

1/15 PK UNIVERSEEL,
leverbaar in: 220 V. of 127 V.
Zonder meer passend op vrijwel iedere
HUISHOUD-NAAIMACHINE,
1 jaar garantie, verkoopprijs: F. 66.—.
Levering aan de handel; vraagt inlichtingen bij:
N.V. v/h A. LEWENSTEIN
Afdeling ENGROS
Hermietenstraat 5 - AMSTERDAM C.
Tel. 46670 (4 lijnen)

Geheel gesloten
L.M.B. motoren X

Druipwaterdichte
ACEC motoren X

WELCO
wisselstroom
motoren X

Gez. v/waard & opbouw
N.V. ING. BUREAU FROWIN & Co.
APELDOORN, AMSTERDAM, DEN HAAG
MAABTRICHT, ALMELO, GRONINGEN

ATELIERS DE CONSTRUCTIONS ELECTRIQUES DE CHARLEROI

H.H. INSTALLATEURS

Eist nu goede schakelaars, wand-
contactdozen en automaten, dus...

STOTZ-KONTAKT

Wij zenden U op aanvraag gaarne
onze geïllustreerde prijscuranten.

„TECHNISCHE” N.V.
De Const. Rebecquestr. 96-102
’S-GRAVENHAGE
Telefoon: K. 1700 - 330005

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers (ook met
natrium- en kwiklampen),
motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT

INLICHTINGEN

over onze contractarieven worden
U gaarne verstrekt door de admi-
nistratie van Electro Radio Mer-
cur Kalverstraat 35,
Amsterdam C - Tel. 35253 en 40452.

R.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos φ - en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeter.

Meterfabriek - Dordrecht

DE BATTERIJ

2x de levensduur van

MET DE TIJGER

een gewone batterij!

IMPORTRICE: MARYNEN - DEN HAAG

KOELKASTEN

Vergroot Uw omzet en verhoogt Uw netto-winst door:

ADEM
PHILIPS
WALLIS

kwaliteits koelkasten te verkopen
Zeer aantrekkelijke handelaarskorting

ELECTROCENTRUM
AMSTERDAM-C.

Arnhem - Eindhoven - Leeuwarden
Roosendaal - Rotterdam - Zwolle

VIDOR batterijen
DUREN TOCH LANGER

IMPORTEUR:
VIDOR REMA - ELECTRONICS
BRONCKHORSTSTRAAT 14
AMSTERDAM TEL: 95741

PUBLICITEIT IN ELECTRO RADIO MERCUUR

is een goede investering die rente afwerpt!

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs

GLIMLICHTINSTALLATIES

Op 6 Mei hield de N.V.N.I. te Amsterdam een algemene ledenvergadering, welke in hoofdzaak was gewijd aan de behandeling van enige ontwerpen van voorschriften voor glimlichtinstallaties van hoge spanning.

Door het Ned. Electrotechnisch Comité (N.E.C.) is nl. op verzoek van de N.V.N.I. een subcommissie NEC-AB 9 (glimlichtinstallaties) ingesteld. De installateurs hebben nl. geconstateerd, dat het ontbreken van behoorlijke voorschriften voor neoninstallaties aanleiding geeft tot vele klachten omtrent de kwaliteit van sommige installaties. Dit kan slechts worden tegengegaan door het ontwerpen van normen, die als basis kunnen dienen voor de installatie-voorschriften.

In deze commissie hebben zitting de heren: Ing. E. F. Stim, hoofd van de afd. electrotechniek van de Rijksgebouwendienst (voorzitter), P. J. Buis (N.V.N.I.) Ir. L. W. de Koning, H. Ohler (N.V.N.I.), D. F. M. A. Stornebrink (G.E.B. Rotterdam), Ir. H. Scheeres (N.V.N.I.) plaatsvervangend lid en Ir. J. G. van der Tooren (N.V. Philips).

Als basis voor de besprekingen zullen dienen een ontwerp-voorschrift, samengesteld door de V.D.E.N. en een ontwerp van het G.E.B. Amsterdam.

Beide ontwerpen werden in de ledenvergadering van de N.V.N.I. besproken, waarbij diverse waardevolle bemerkingsen, ontleend aan de dagelijkse praktijk, werden gemaakt. Deze opmerkingen vormen een waardevol materiaal voor de leden der commissie.

zijn krachten aan deze N.V. gegeven heeft. De teraardebestelling heeft onder grote belangstelling plaatsgevonden op de Ned. Herv. Begraafplaats te Haaksbergen.

Electriciteitsgevaar

Steeds opnieuw blijkt het, dat onze installateurs en winkeliers de klanten niet genoeg kunnen wijzen op de noodzaak, voorzichtig om te gaan met electriciteit.

Nu weer is het een 30-jarige vrouw die met een wasmachine bezig was; ze trok op een blijkbaar onjuiste wijze de stekker uit het stopcontact en moest dat met de dood bekopen.

Twee plichten rusten op ons: te waken dat aan de aanleg en installatie niets faalt en de gebruikers(sters) op zeer duidelijke wijze te instrueren omtrent het gebruik!

Radio-amateurisme

Nu ook weer bij de watersnood zo duidelijk het grote nut van radio-amateurisme gebleken is, wil de P.T.T. ertoe overgaan, een vast net van radio-amateurs over ons land op te bouwen. De organisatie hiervan is studie-voorwerp voor de heer A. S. M. v. Schendel.

Ambachtsfestival

In Den Haag staat iets groots te gebeuren met betrekking tot de propagering van het ambacht: van 25 Juli tot 2 Augustus vindt in de Houtrusthallen een ambachtsfestival plaats. Vrijwel alle branches zullen op dit festival de betekenis van het ambacht demonstreren, alsmede de groei welke deze belangrijke sector van de middenstand in de loop der tijden doormaakte.

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT

met de mededelingen van:

Bedrijfsorgaan Electrotechnisch Ambacht en Detailhandel

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Federatie van Electro-technische Werkgeversorganisaties

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Electro-technische Werkgevers

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Kath. Bond van Electro-technische Werkgevers St. Antonius

Ten Hagestraat 13, Eindhoven - Tel. 04900-4425

Nederlandse Electro-technische Winkeliers Organisatie

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-114867

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel

(Cistofa)

Afd. Detailhandel

Mauritskade 45, 's-Gravenhage. Tel. 01700-114867

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Het doel van dit festival is drieledig: de vakgenoten leren, zo efficiënt en doelmatig mogelijk te werken, het publiek meer begrip voor het ambacht bij te brengen en als derde de samenhang met andere middenstandssectoren en het grote economische belang van deze middenstand duidelijk te maken.

De in het leven geroepen Stichting Ambachtsfestival heeft grote en grootse plannen in bewerking om het bezoek aan dit unieke gebeuren op de ruimst mogelijke wijze te stimuleren.

Voor besturen van al onze organisaties ligt hier zeker een gelegenheid tot het organiseren van interessante en leerzame excursies. Het adres waar men alle gewenste nadere inlichtingen kan krijgen is: Stichting Ambachtsfestival, Statenplein 4, Den Haag, tel. 01700-552409.

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIELE MEDEDELINGEN

Nieuw model

Van de N.V. Hostaco Handelmaatschappij te Rotterdam ontvingen wij bericht, dat door haar een nieuw model stofzuiger in de handel wordt gebracht en wel type *Sunrise* van het fabriekaat Waldorp. De brutoprijs van deze sledestofzuiger bedraagt f 139,-, terwijl hierop aan detaillisten de navolgende kortingen worden verleend:

Bij afname ineens van	1 - 2 stuks	TZ	2
	3 - 4 stuks	TI,Z	3
	5 en meer	OR	2
Bonus per jaarafname van	20 stuks	TZ + T	5
	30 ..	TZ + O	6
	40 ..	TZ + F,Z	7
	60 ..	TZ + Z,Z	8
	80 ..	TZ + I	9
	100 ..	TZ + G	10

UITVOERENDE COMMISSIE

G. Koenderik overleden

In de leeftijd van 61 jaar overleed te Haaksbergen de heer G. Koenderink, mededirecteur van Odink & Koenderink N.V. die ruim 33 jaar

Electrisch koken

(Vervolg van blz. 212)

grotere gerief der electriche kookwijze. Het bovenstaande geldt indien op de normale beproefde wijze wordt gekookt. Indien gebruik wordt gemaakt van speciale voorzieningen, zoals pressure-cooking e.d., kunnen de kosten noch meer gedrukt worden. Willen we de kookkosten van electriciteit en gas vergelijken, dan is de, in de praktijk, gevonden stelregel van belang dat men bij koken in een gezin met: 4 kubieke meters stadsgas evenveel doet als met 10 kWh electriche energie. Stellen we de gasprijs op 16 cent (inclusief vastrecht enz.) en electriciteit op 6 resp. 4,7 cent per kWh dan krijgen we dus een kostenverhouding van gas: electriciteit als, 64 : 60 resp als 64 : 47 (voor het koken in de middlaguren). We zien dus, dat momenteel in Amsterdam, de electriche bereidingswijze vrijwel gelijk of voordeliger is dan gas.

Deze theoretische beschouwing wordt in de praktijk bewezen. Persoonlijk is mij geen geval bekend, waarbij een gezin dat „alles electriche doet“, duurder uitkomt dan een overeenkomstig gezin dat gas en electriciteit gebruikt. Dit geldt natuurlijk voor Amsterdam. In 't algemeen geldt dus dat gelijke verbruikskosten worden verkregen indien de kubieke meter prijs voor gas (inclusief het vastrecht), 2,5 maal zo hoog is als de kWh prijs voor electriciteit (exclusief het vastrecht). Ligt de verhouding zo, of voor de electriche energie nog gunstiger dan kan men, met des

te meer reden, de electriciteit propageren.

Ofschoon de verbruikskosten het grootste gewicht in de schaal leggen, moeten we redelijkheidshalve ook de aanschaffingsprijs en de levensduur even onder de loupe nemen. Electriche kooktoestellen zijn duurder dan overeenkomstige gastoestellen, hetgeen een groot nadeel is voor de propagering van deze kookwijze, vooral nu energiebedrijven geen medewerking meer verlenen voor de termijnbetalingen en de kortingen op de kookapparaten te gering zijn om de handelaar te animeren zelf als credietgever te fungeren.

Maar nuchter beschouwd, dient het publiek dan toch wel te beseffen, dat een grotere uitgave van ongeveer 100,- gulden voor een complete electriche uitrusting, over een tijdsbestek van 20 jaar afgeschreven, weinig betekent.

Want de levensduur van een electriche kooktoestel kan beslist op 20 jaar gesteld worden. Het ontbreken van verbrandingsgassen voorkomt corrosie en de gebruikte pannen hebben en door het ontbreken van vlammen en door hun dikke bodem een veel langere levensduur dan de gaspan.

De conclusie van beide artikelen over het electriche koken kan dan ook niet anders zijn, dan dat deze bereidingswijze vele sociale en economische voordelen heeft. Voordelen die propagering, mede in 't belang van de verbruiker, verantwoord doet zijn. Dat de propaganda van de meest belanghebbende zijde, de electriciteitsbedrijven, momenteel dan ook geheel ontbreekt is een stap terug op de weg naar efficiëntere huishouding.

A. D.

Electrisch

Black & Decker

*hand-
gereed-
schap*

E. M. ELECTROSTOOM N.V.

Postbus 301 — Rotterdam — Telefoon 82720
Filiaal te Amsterdam: N.Z. Voorburgwal 28-30

Transformatoren

Leverbaar van 1 t/m 5 kVA; 3-fasig sec. voor lage spanning — grote stroomsterkte. Zowel voor inbouw als in gekapselde uitvoering. Hetzelfde vermogen ook leverbaar voor opjaagtransformatoren

Radio-Apparaten- en Instrumentenfabriek

Sinus

ZEIST - Van Reenenweg 63
Telefoon 3455 (K 3404)

**J.E. STORK
VENTILATOREN**

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

Voor veilige installaties

POLIKEMA VOLT

5/8 "

POLIVOLT ISOLERENDE installatiebuis is eveneens goedgekeurd in een reeks buitenlandse staten. In de maten 1/2" t/m 1 1/2" voorradig bij de erkende electro-technische Groothandel.

Een product van

POLVA-NEDERLAND

OOSTERBEEK (HOLLAND)

BETROUWBARE SCHAKELAARS

TEGEN CONCURRERENDE PRIJS

Max Stöger

AUTOMATISCH SCHAKELMATERIAAL

Elektra . . .

HANDBEDIEND SCHAKELMATERIAAL

VERKRIJGBAAR BIJ:

Fa. G. H. SMELT — ENSCHEDE

Fa. A. J. W. SCHIEFELBUSCH — BREDA

TECHNISCH HANDELSBUREAU VERDAM — ZAANDAM

TEHAMA v.h. MARYNEN — LEEUWARDEN en GRONINGEN

ELECTROTECHNISCHE FABRIEK KROP — AMSTERDAM

INGENIEUR-BUREAU NICOLAI & LEBRET — UTRECHT

* ELAUMA N.V. — DEN HAAG